

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. šted. 10.932. - Oglasi po ceniku

God. XI.

Ljubljana, 1. oktobra 1929.

Broj 19.

Ljubljana, 1. oktobra 1929.

U radnom programu društvenih sokolskih prosvetara za mesec oktobar, u današnjoj rubrići »Sokolska prosveta« na prvom mestu spomenut je dan 1. oktobra 1905., kada osnivanja »Slovenske Sokolske Zveze« u Ljubljani. Spomenut je taj dan tako, da braća prosvetari u nagovorima pred članstvom, ovo upoznaju s jednim delom naše sokolske istorije, što je na kraju krajeva jedan deo sokolske prosvete uopšte. Dogodaj, kojemu preratno slovensko Sokolstvo zahvaljuje snažniji svoj razmah opisáemo potanje.

Dogodaji razvijali su se ovako: Meseca maja 1905., došla je Ljubljanskom Sokolu, koji je vodio sve pripremne rade, zabrana c. i kr. ministarstva unutrašnjih dela za osnivanje Slovenske Sokolske Zveze u Ljubljani, radi § 3. društvenih pravila. U tom paragrafu je naime spomenuto: »(sviju svrhu postizava društvo), da podupire zaslužna narodna poduzeća,« što je bilo u smislu tada postojećih zakona zabranjeno. — Ljubljanski Sokol je malo izmenjena pravila ponovo uputio vlastima, koje su 6. jula 1905. konačno ipak dopustile osnivanje tog davnog željkovanog sokolskog saveza, u kojemu je slovensko Sokolstvo videlo čvrsti i pravi temelj čitavog svog dalsnjeg složnog sokolskog rada, razvitka i napretka.

Konstituirajuća glavna skupština »Slovenske Sokolske Zveze« bila je sazvana za 1. oktobar 1905 u Ljubljani. Odziv je bio vanredan, jer su se odazvala skoro sva slovenska sokolska društva sa 119 delegata.

Zbor je vodio pokojni starosta Ljubljanskog Sokola br. dr. Ivan Tavčar, koji je u pozdravnim i uvodnim svojim rečima spomenuo, kako je došlo do osnivanja toga saveza — za kojim je težilo Sokolstvo već odavna. U tom pogledu stekla su si neuvjetliva zasluga razna braća, kojima ide sva zahvalnost. A bez dvojbe ima za osnivanje saveza najviše zasluga br. dr. Viktor Murnik, kojemu neka bude i u prvom redu izražena naročita zahvalnost na njegovom požrtvovnom delu i trudu. Zahvalio je i ostalima, koji su bili kako saradivali te nadovezao na kraju svog kratkoggovora još i ove značajne reči: »U poslednje vreme počeo je sa neke strane pravi progon spram moje osobe, jer sam ja slučajno starosta Ljubljanskog Sokola, te me se optužuju, da iskoristavam »Sokol« u svoje političke svrhe.

S obzirom na to konstatujem svečano i pozivam čitav odbor za svedoka, da nisam nikada u društvu zastupao političkih tendencija, još manje pak, da bi bio hiteo društvo iskoristavati u političke svrhe. Iskreno budu rečeno, da narodno-napredna stranka još nije tako propala, da bi joj bilo prebito u političke svrhe izrabljivati »Sokol«. Iz te izjave razabremo, da se je zloglasna politika htela uvući već u prve početke snažnog sokolskog pokreta, ali je bila navedenim rečima dr. Ivana Tavčara sigurno odbijena.

Kandidati za mesto staroste bili su br. dr. V. Murnik i br. dr. Ravnihar. Izabran je bio br. dr. Ravnihar, izabran sa 82 glasa. Za načelnika bio je izabran današnji starosta naše Celjske župe br. Josip Smertnik, jer se br. dr. V. Murnik nije primio toga mesta, premda je bio jednoglasno izabran, bojeći se, da ne bi kao načelnik uživao pravo poverenje, budući ga nije dobio a da bi mogao biti starosta, koje funkcije on smatra za jednakovo važne. Mi znamo samo to, da je br. dr. V. Murnik, u izbornoj krizi i borbi za mesto staroste — za koje se nije optimalo on, već su se borili drugi — bio žrtva same nesposobnosti, a ne stvarne potištine. Međutim mi to ostavljamo sokolskoj istoriji, a navesti ćemo samo još jednu značajnu izjavu, koju je na toj skupštini dao br. dr. Fr. Windischer, a u kojoj se današnjem načinom načelniku priznaje ono, što mu mnogi još ni danas ne priznavaju, bilo iz neznanja, bilo iz — o čemu ali dvojimo — zlobe. Evo što je rekao: »Brat Murnik je duša slovenskoga Sokolstva. Preko deset godina deluje s besprimernom požrtvovnošću za Sokolstvo; sve, što imamo, stvorio nam je on. Terminologija njegovo je delo, prepotrebljeni list »Slovenski Sokol« skoro je isključivo plod njegova truda. Sve načelnike, sve prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!«

Ne važi li ova izjava još i danas u punom svom opsegu i za Jugoslovensko Sokolstvo? — Potpisujemo!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

Naime, u današnjem načinom načelniku, svi prednjake vaspitao nam je on. On je sagradio i učvršćio temelj slovenskom Sokolstvu. Sve velike zajedničke prirede sokolske u prvom redu njegova so zasluga. Sokoli u drugim slovenskim zemljama znaju to dobro. Česi i Hrvati smatraju njega za vodu slovenskog Sokolstva. On nosi teret, njemu takoder i prvu čas!

pesnicu, ili videti krasnu sliku, pa ako ni to ne može, onda barem par pametnih reči progovoriti.« Njega samo nadopunjuje Masaryk, kad kaže: »Svatko bi trebao nastojati, da svaki dan učini nekome makar malenu radost, a u celom životu, da učini barem jedno biće sretnim.«

Nekada su u staroj grčkoj Ateni gledali prosveteni ljudi pritanje mudrosti i lepote. Za naš narod sazdan je taj pritanje u velikoj i moćnoj

zgradi Sokolstva, napose u telovežbenom sistemu Dra. Tyrša, koji ide za harmonijskom uzgojom tela i duše, za idealom starogrčke kalokagatije, prožete bratskom ljubavlju i čovečenošću.

Kod izradbe gornje teme (predavanja) služio mi je kao temelj članak J. V. Kline »Sebevýchova«, dok su za ostalu literaturu spomenuti autori na svome mestu.

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Sokolski život i rad staroste br. Dimitrije Nikolajevića Verguna.

Starosta ruskog zagraničnog Sokolstva br. Dimitrije Nikolajević Vergun je u Sokolstvu učenik poznatog poljskog sokolskog radnika brata Antonina Durškoga u Lvovu. Već g. 1891. je učestvovao na II. praškom sokolskom sletu, kao zastupnik galicijsko-ruskog studentskog društva »Akademski kružok« u Lvovu. Od tog doba dalje je radio u dodiru s češkim omladincima. Na III. sletu, koji je održan g. 1895. u Pragu, bio je zastupnik ruskog studentskog društva »Bukovina« u Beču, kojemu je bio predsednik. Godine 1897. postao je član Sokolskog društva u Beču. G. 1899. je priredio u Beču »Sveslovensku proslavu Puškinovog jubileja« uz učestvovanje češkog Sokolstva. G. 1900. je u svom bečkom časopisu »Slovenski vek« i u petrogradskom »Novoj Vremenu« posvetio čitav niz članaka sokolskim pitanjima. G. 1901. je posetio IV. sokolski slet u Pragu, u g. 1906. učestvovao je kao ruski sokolski delegat zagrebačkom sletu hrvatskog Sokolstva i u g. 1907., je na V. češkom sokolskom sletu bio nagrađen počasnim znakom za svoju sokolsku radinost.

Iza svoje seobe iz Beča u Petrograd g. 1907. postao je član telovežbackog društva »Sever« te radio na tome, da bi se ime društva promenilo u Soko. God. 1908., kao tajnik ruske delegacije novoslovenskog kongresa u Pragu obratio je na Sokolstvo pozornost znamenitim članova ruske gospodarstvene dume, kao: V. A. Maklakova, A. S. Gižickoga, H. N. Lvova, Y. S. Kluževa, V. A. Bobrinskog i dr., koji su bili na njegovu preporuku primljeni u praski Soko.

Nakon povratka u Petrograd organizovao je u »Klubu običestvenih dejatelej« kod društva Slavjanske Vzaimnosti naročiti sokolski odbor pod predsedništvom predsednika III. gospodarstvene dume N. A. Homjakova. Ovom odboru pošlo je za rukom da je dobio dozvolu ruske vlade za promenu imena telovežbackih društava »Sever« u Petrogradu i »Jug« u Kijevu u »Soko«. Ovaj odbor stekao je ujedno velike zasluge time, što je kod vlade Stolipinove da inicijativu za ponovno osnivanje sokolskih društava, zarađenih i raspštenih u kraljevini Poljskoj. U g. 1909. napisao je D. N. Vergun k prvom nastupu »Peterburškog ruskog Sokola« u Mihajlovsrom manjeu sokolsku koračnicu »Hej Sokoli«, za koju je glazbu sastavio češki skladatelj V. J. Hlaváč. U istoj godini osnovao je s A. A. Kologrivovim i V. Y. Trefnjem telovežbačko društvo »Soko« u gradu Kaluga. U godini 1910. bio je zajedno s A. S.

Gižickym i V. M. Volodimirovym izabran za delegata za sveriski zbor »turnerskih« društava, gde se je zauzeo za to, da bi bilo telesno vaspitanje ruske omladine prepušteno isključivo Sokolima. G. 1910. bio je poslan u Odese k dočeku velike ekspedicije bugarskih Junaka, kojom prilikom je bilo raspravljano pitanje ulaženja bugarskih junaka u telovežbackih društava u sokolski savez. G. 1911. bio je izabran u terminološku komisiju Saveza Ruskog Sokolstva. Zajedno s braćom: Kotlarom, Todtom, N. Pospišilom, Šreiberom i drugima, saradivao je kod određivanja nazivoslovija u ruskom jeziku za proste vežbe i vežbe na spravama. U istoj godini je saradivao s br. F. T. Gecevom i L. V. Hošovskim kod osnivanja galicijsko-ruskih sokolskih društava, koja su pod vodstvom i načelnistvom Geceva učestvovala u g. 1912. VI. sokolskom sletu u Pragu. U g. 1913. je pripomogao k ostvarenju odlaska br. Geceva u Ameriku, da organizuje Sokolstvo među tamošnjim galicijskim i karpatsko-ruskim emigrantima.

U g. 1914. kad je Austro-Ugarska naveštala rat Srbiji, bio je izabran za predsednika sveslovenskog manifestacijskog društva, koji je postigao da je glavni grad Rusije dobio slovenski naziv Petrograd, za razliku od prijašnjeg Petersburga. Pomoću petrogradskih sokolskih društava priredio je čitav niz patriotskih slovenskih manifestacija, potstičući Rusiju, da bi nastupila u zaštitu južnih i zapadnih Slovena.

U svetskom ratu je učestvovao kao dopisnik iz Karpata i Dobrudže. U g. 1919. bio je izabran za podpredsednika odeske slovenske organizacije u Pragu, a zatim za člana karpatoruske delegacije na konferenciji mira u Parizu. G. 1920. prisustvuje kao podpredsednik III. opštog karpatoruskog kongresa u New-Yorku, gde je ispevao sokolsku koračnicu, poklonjenu karpatoruskim Sokolima, a koja je štampana u njihovom časopisu »Sokol Sedinina« u gradu Homsted u Americi.

Na svojim predavanjima, koja je održao u 40 krajeva Amerike pozivao je k organizaciji sokolskih društava, učestvovao je karpatoruskim i drugim slovenskim nastupima u Akronu, Hubdenu i ostalim slovenskim kolonijama.

Iza povratka u Evropu u g. 1921. bio je izabran u Rigu (Litavskoj) za ravatelja ruske pučke univerze i postavio temelj za osnivanje sokolskih društava među ruskim školskom omladinom u Litavskoj.

Dvorana je pre svega namenjena za priredbe Maćice Serbske. U dvoranu je dobra pozornica na kojoj se prikazuju lužičko-srpske igre i komadi. Upravo vežbaju srpski mladići i devojčice narodne plesove. Pozvani su, da popodne za dvadeset i pet marta nastupe pred nemackim stenografiama. Nemci češće pozivaju Lužičane, da im plesu u narodnim nošnjama, ali svesna omladina njihove pozive obično odbija. Ona neće, da se narod od svojih ugnjetaca ponizi na onaj stepen, na kojem se nalaze životinje u nemackim zoološkim vrtovima. Takvi nastupi također slabo utiču i na karakter omladine. Ona postaje materijalistička i u nacionalnom pogledu počiće s onim, koji će joj više platiti. Inače se Nemci za Lužičane ne brinu ni toliko, kao za svoje životinje. U svim gradovima imaju društva za zaštitu životinji, ali nigde još nisam među Nemcima našao društva za očuvanje lužičko-srpskog naroda. Obratno, nastoje, o čemu sam se sam osvedočio, na sve moguće načine, da ga što pre izbrišu sa svog državnog tela...

U dvorani Matice upoznao sam se s mladim pesnikom Pavlom Krječmarom, koji je nedavno izdao zbirku svojih pesama »Raj myslow, sonow z lužičkih honow«. Njegov brat dr. Mišlav Krječmar je u Pragu lektor za lužičko-srpski jezik.

Iza obedu posetismo srpsku katošku crkvu, da čujemo lužičko-srpske

G. 1922. je došao u Prag te je bio nedugo iza toga izabran za starostu telovežbackog društva »Soko Ruski« u Pragu, a zajedno sa načelnikom br. Todtom i tajnikom Kostjučenkonom priredio je u decembru 1923. prvi zbor delegata Saveza Ruskog Sokolstva za granicama; u g. 1924. na Husov dan 6. jula bio je prireden prvi slet ruskih zagraničnih Sokola u Pragu, kojom prilikom je bilo svečano razvijeno ruska narodna zastava. U to vreme bio je i drugi zbor delegata ruskih sokolskih organizacija za granicama, na kojem je bio D. N. Vergun izabran za starostu saveza.

U decembru g. 1924. bio je delegiran na zagrebački pokrajinski slet jugoslovenskog Sokolstva, gde je bio u naročitoj komisiji, izabran u iz delegata slovenskih sokolskih saveza, pod njegovim predsedništvom izrađen tekst proglaša o potrebi obnavljanja prerafnog saveza slovenskog Sokolstva.

G. 1925. je kod svečanog otvorenja Tyrševog doma zastupao rusko Sokolstvo, a posle je bio delegiran na slet pokrajinskog Sokolstva u Varšavu, gde je 14. augusta zajedno s delegatima ČOS, JSS i poljskog Sokolstva potpisao ime ruskog Sokolstva svečanu deklaraciju o obnavljaju delovanja Slovenskog Sokolstva.

Jula 1926. vodio je zajedno s br. Todtom priredbu II. ruskog sleta za granicama na Letni u Pragu, kojom prilikom je bio telovežbackom društvu Soko Ruski u Pragu svečano predstavljen prvi ruski sokolski barjak. Tada je bio izabran za počasnog člana predjačkog zbora ruskog Sokola u Pragu. U g. 1927. je učestvovao u prvoj vsesokolskoj sokolskoj

J. KOSTJUČENKO-VEREŠCAGIN:

Rusko Sokolstvo u emigraciji.¹

Pitanje ruskog Sokolstva u emigraciji bilo je pokrenuto također i na vanrednoj sednici Saveza Slovensko Sokolstvo o. g. prilikom poljskog svesokolskog sleta u Poznanju. Kod svih zastupnika slovenskih zemalja našlo je na živo razumevanje te je bilo opšte priznato pravo sa mostalnog života i razvitka ruskih sokolskih jedinica u svim slovenskim zemljama. Definitivna odluka o tome će pasti na narednom sastanku Saveza Slovensko Sokolstvo, koji će se održati sledeće godine prilikom II. jugoslovenskog svesokolskog sleta u Beogradu.

Sigurno neće škoditi, ako navedemo k raščišćavanju toga pitanja nekoliko načina iz razvijaka ruskog Sokolstva uopšte.

Rusko Sokolstvo u emigraciji ima neprekinitu vezu sa Sokolstvom, koje se je gađalo u Rusiju do svetskog rata. U godini 1920. učestvovala je skupina starih ruskih Sokola, na čelu s br. Gižickim, bivšim sokolskim radenikom u Petrogradu, svečanoj povorci VII. svesokolskog sleta u Pragu. Odmah iz tog moliša su ruski braća ČOS za dozvolu, da bi smeli osnovati vlastito telovežbacko Sokolsko društvo, u koje su se prijavila braća iz Petrograda, Moskve, Kijeva itd. I u ostalom svetu razasuti ruski sokolski radenci Preobraženski, Baribin, Fok, Kambralin i dr. počeli su osnivati sokolska društva, u kojima su udrživali rusku

¹ U »Narodnim Listima«, koji izlaze u Pragu našli smo u rubrici »Naše Sokolstvo« 28. augusta 1929 ovaj zanimljivi članak br. tajnika ruskog zagraničnog Sokolstva, koji u prevodu u celosti donosimo.

braću. Po poslednjim vestima priprema se također i ruska kolonija u Australiji, da osnuje sokolsko društvo, tako da je sokolsko seme zaneto i do ovog dela svesta. Istočna Sibirija, gde nema sovjeta, već je središte ruskih Sokola s kojima ćemo se naskoro spojiti. Postoji dakle prava sveza ruskih Sokola u emigraciji s prekratnim Sokolstvom u Rusiji.

Predočimo si razvijak sokolskog pitanja u prerafnoj Rusiji i pogledajmo, je li sposobna ruska duša da primi njenе seme, dati mu prokljati i dovesti njegovu rast do punoga zrna.

»Kratka istorija ruskog Sokolstva« od N. V. Manolina odgovara uveravajuće na to pitanje.

U prvim godinama je sokolska misao naišla u »Rusiju na velike zapreke. Ruska javnost poznala je češki narod vrlo slabu, a Nemci su ostvarivali svoj upliv na rusku vladu, da ne bi dopustila osnivanje sokolskih društava, o kojima su tvrdili, da su opasna prestolju. Pripremili su ruskih Sokola u Petrogradu zamolio je za odobrenje sokolskih pravila kod ruske vlade. Zeleći se uveriti, je li Soko sa svojim ciljevima doista organizacija politički nesumnjiva, pitala je vlasta ruskog veleposlanika u Beču grofa Kapuista, šta je Soko i kakve su njegove težnje. Veleposlanik je odgovorio, da je to politička organizacija, opasna za dinastiju.

Leži na dlanu, da se rusko Sokolstvo uz ovakve okolnosti nije moglo razvijati u takvom tempu kao drugde. Ne sme se ali iz toga zaključivati, da bi bilo sokolsko tlo za sokolsku stvar izgubljeno. Usprkos svim zaprekama bilo je marljivo obradivano i od samih Čeha te je u g.

društva samo u Gornjoj Lužici, ali izgleda, da dobiva sokolska misao prijatelje i među Donjolužanima.

Na sledištu sam se upoznao s raznim narodnim radnicima, među ostalim i s predsednikom Lužičko-srpskog pevačkog saveza učiteljem br. Dordem Wjelom. Br. Janak sa suprugom vraća se autobusom u Budyšin. Meni je to prerano, zato zaključim s prijateljem Jožom da ostanemo u Rakojdama. S br. Wjelom odosmo na neko seljačko dvorište, gde vežbaju izabrani vežbači vlastite proste vežbe za poljski svešokolski slet u Poznanju. Ovde se upoznamo s gospodom Wjelom i gošćicom Maršom Kerkec sestrom saveznog načelnika. Pozvale su nas na kavu u seljačku gostioniku, pred kojom se nalazi slavoluk s natpisom: »Serbia, ruci k dželu, woči k Bohu«. Ovde se dogovorimo, da će se biti dani novi uslovi izdajnog razvijatka. Danas smo dužni češoslovačkoj i jugoslovenskoj braći iskrenu zahvalnost za njihovu naklonost i pomoć. Omogućili su nam zadaću, koju nam je odredila sudbina: pridići svoj narod i raditi za ostvarenje velikog sna, da bi se svi slovenski narodi spojili u jedan jedinstveni savez. U tome snu svi smo složni.

prijazno seoce Worcyn (nem. Wurzchen). Kao što skoro u svim lužičko-srpskim selima, tako je i ovde dvorac, u kojem sedi veleposredni Nemac. Ti dvorci su obično, uz školu, leglo germanizacije. Worcynski vlastelin na primer je bivši nemački general. Kao takav osnovao je u selu svemenačku nacionalnu ratnu organizaciju »Stahlhelm«, u koju tera seoske momke. I zlo onomu, koji bi se suprotivio sve-mogućnom gospodinu vlastelinu! Stari seljani, koji su u većini maloposednici ili veleposednikovici zakupnici i kao takvi ovisni od vlastelina, moraju čutke gledati, kako se im u toj organizaciji kvare i otudju njihova deca. Sličnih slučajeva sam na daljinu svojem putovanju našao još mnogo. Oni ali govore sve pre nego povoljno o »modernoj, demokratskoj Nemačkoj«, koja se ni u dvedesetom stoljeću ne stidi kmetstva...

Sledeće selo su Droždžy (nem. Drescha), gde nas je pozvala gospodica Marša u svoj dom. Još ima roditelje. Obojica, otac i mati, imaju već blizu osamdeset godina, a oba su još čvrste srpske korenike, koje s mlađenacim odusjevljenjem prorokuju veliku slovensku budućnost. Svoj decu su vaspitali u strogu narodnom duhu. Sin, koji je preuzeo kod kuće pekariju, od svega početka živo saraduje u sokolskom pokretu. Poslednjih godina je, kao što sam već spomenuo načelnik Lužičko-srpskog sokolskog saveza. I Marš je oduševljena Sokolicu i dobra pevačica. Kod kuće pomaže roditeljima, na gospodarstvu. Najstariji sin je studirao, pa je morao u rat, iz kojeg se nije više vratio. Ostavio je svoj mladi život na francuskom ratištu za tuđe interese...

(Nastaviće se.)

Premda bi se još rado malo zadržali kod vesele srpske omladine, moramo dalje, jer do Pomoraca imamo dobra dva sata pešačenja. U prijatnom razgovoru došli smo, preko bozgatih žitnih polja, naskoro u maleno,

III.

U Rakojdama (nem. Rakl) održaje se javna vežba tamošnje Sokolske jednotne, kako svoja sokolska društva nazivaju Lužički Srbij. Tamo se odvezemo s poštanskim automobilom u pratnji br. Janaka i njegove supruge. Autobus je natrapno pun. Ljudi ulaze i izlaze, ali gužva je ista sve do Rakojda. Svi govore samo nemački, lužičkoga se nećeće ni reći, premda se vozimo isključivo lužičko-srpskom po-krajinom. Br. Janaku izrazio sam svoje čudenje nad tom pojmom, pa mi reče: »Omladina, koju ovde vidiš, srpskih je roditelja, ali želi biti nobel i zato govori nemački.« Devojke nama nasuprot su pocrvenile i započele razgovor u narodnom jeziku... Dokaz, da je njihova nemačka vanjština samo maskirana od nemačke škole, koja proglašuje slovenski govor za govor sluškinja i pastira.

Javna vežba održaje se na livadi pred selom. Na dva visoka stupa ponosno vijore dve lužičko-srpske, modro-crveno-bele zastave. Kroz slavoluk s natpisom »Na zdar!« dolazimo na sletište, gde nam je stasita Sokolica pružila ulaznice u obliku značke

Kratke vesti iz ČOS.

+ 17. septembra o. g. je priredilo pet praških župa u proslavu rodendana Dr. Miroslava Tyrša spomen veće, na kojemu je održao svečani govor zamenik staroste ČOS br. Fr. Mašek, u kojemu je potaknuo život i delovanje prvog sokolskog načelnika Miroslava Tyrša.

+ Prebirna utakmica u svrhu sastavljanja vrste ČOS za međunarodnu utakmicu u Luxemburgu održana je u subotu i nedelju 28. i 29. septembra o. g. Na uspeh čemo se još povratiti.

+ Veslanje u čehoslovačkom Sokolstvu. 8. septembra praške su sokolske župe priredile prve veslačke utakmice, koje je vodio župski načelnik br. Fr. Hájek. Utakmice svršile su s dobrim uspehom.

+ Praški Soko je predveo u nedelju 22. septembra prvi put javno u Pragu novu igru basse-ball na ležištu vežbaštu. Sokola I. Igra se odlukuje u tome, da ne

pruža prilike za srove napadaje na čoveka, nego zahteva i prikazuje brzinu, pružnost, priručnost i spretnost pojedinih igrača.

+ 40 godina je prošlo 8. augusta o. g. otkako je bio poslednji put ljudskim očima vidljiv osničati i voda Sokolstva dr. Miroslav Tyrš. Tragedija njegove zagone na smrt je poznata.

+ Predsedništvo ČOS je zaključilo, da Sokolstvo praških i okolnih društava korporativno učešće u odorama svečanoj proslavi Sv. Vlastava, koja je održana 27. septembra o. g.

+ U telovežbačkoj školi Saveza bugarskih junaka deluju kao instruktori od strane ČOS ses. Pekarkova te braća Hora i Kalny.

+ ČOS učestvovaće g. 1930. na svečanostima Federacije belgijskih gimnasta. Dobila je poziv i na 52 slet francuske telovežbačke Unije u Alžiru.

ELZA SKALARJEVA, zam. načelnice JSS:

Svečana odora za članice.

Na ovogodišnjoj glavnoj skupštini JSS u Šušaku bio je uz ostale predloge župa, koji su bili ustupljeni u rešenje starešinstvu JSS, primljen i predlog župe Banja Luka, koji glasi: Da se radi vrlo visoke cene odbaci dosadanje žensko svečano odelo i izradi novo ukusnije i jeftinije. Moglo bi se uzeći česko, koje je dosta lepo i zgodno. Ovo se dade još sada prevesti, dok tih odela nema mnogo među članicama, kasnije bi to bilo mnogo teže. Obzirom i na naš II. svesokolski slet treba ovu stvar što pre rešiti i dati mogućnost što većem broju članica, da do toga vremena nabavi svečano odelo.

S time je bilo ponovo pokrenuto pitanje svečanih odela za članice.

Priznati moramo, da je naše sadašnje svečano odelo s obzirom na finansijske prilike naših članica doista donekle skupo. Po svoj prilici je to i glavni razlog, da ga je nabavilo u čitavom JSS do danas samo oko 200 članica. Inače pak ne dvojimo, da ima — na žalost — među nama sestara, koje bi lako kupile svečano odelo, a rade troše novac na mnoge nepotrebe stvari. Ipak je ali pretežna većina naših članica u tako mizernom materijalnom položaju, da uz najbolju volju i uz svu sokolsku svest ne smiju misliti na izdatku za bilo kakve stvari, koje nisu neophodno potrebne za golu eksistenciju. Imamo sestara, koje ni vežbačko odelo ne mogu nabaviti, a kamoli svečano! U takvim slučajevima morala bi društva po mogućnosti pomagati bilo na taj način, da potiču bogatije sestre, da podupiru siromašnije, bilo da društva, ako im finansijske dopuštaju, nabave malu zaštitu u svečanim odela, koja bi članice, koje ih zasljužuju dobivale na prelaznu upotrebu.

Nastaje prema tome pitanje: je li uopšte dovoljan broj članica u Savezu, koje bi s obzirom na svoje slabo materijalno stanje mogle nabaviti svečano odelo, iako bi bio taj nešto jeftiniji od sadašnjega. Ako hocemo imati dobro, praktično odelo, moramo ga načiniti iz boljeg suknja. A cena je ovisna upravo od materijala, koji upotrebljavamo, i tako će biti svakoj svečanoj odelo, kakvogod zatim, prilično skupo. Budući često teško najedanput izdajemo veće svote i budući su naše veće prirede skoro isključivo u letno doba (Vidov dan), bilo je već prošle godine u našem glasilu objavljeno, da sestre nabave najpre samo blizu, suknju i šešir, dokle svečano odelo bez surke, a dočnije, kad će imati opet nešto ušede, još i surku. Takoder nam je i naš dobavljač br. Branko Palčić iz Zagreba olakšao nabavljanje svečanog odela time, da se zadovoljava s isplaćivanjem u obrocima.

Gledom na praktičnost sadašnjeg svečanog odela lako tvrdimo, da odgovara svim zahtevima, što o svečanom odelu naših čehoslovačkih sestara ne možemo tvrditi da su neke od njih same priznale, da smo u tom pogledu bile sretne ruke od njih. U kritiku, je li naše svečano odelo lepo ili nije, se rade ne upuštamo. To je stvar ukusa, moguće i navike. Često nam donese moda novosti, koje se nam u početku čine upravo gadne, s vremenom pak se naučimo na njih i na kraju krajeva nam se čak svidaju. Tako mora i naše svečano odelo izdržati najostriju kritiku. Svako misli, da mora nači barem nekoliko malenih, ako ne velikih nedostataka na njemu. Kad bi pak nosile tu odoru već od onda kad smo počele javno nastupati kao Sokolice, svi bi

se već naučili na nju i niko ju nebi kudio. Glavno je da je odora izradena **dobro po meri** (do sada se je video malo takvih!) Ako odora dobro **pristaje**, sigurno **savoj** sestri pristaje.

Ali abstrahirajmo sve dobre strane našeg sadašnjeg svečanog odela! Cena je visoka! Zato su neke sestre predlagale, da se suknja i bluza, eventualno i marama telovežbačkog odela upotrebi za svečano odelo, a dopuni neka se sa surkom istobojnog suknja, obrubljenom narodnim motivima. Ova kombinacija bila bi sigurno jeftinija, jer bi surka stajala samo oko Din 300, a telovežbačko odelo i onako mora imati svaku vežbačku. Ima ali to opet svoje slabe strane. Suknja je nagnabana, kakva će biti, ako nas uhvatia, na sletovima gde nemamo prilike za gladčanje! A ako će paliti sunce? Zar i onda da obučemo surke u najvećoj vrućini, ili da ih nosimo preko ramena kao braća? A što će starije sestre, koje nemaju telovežbačko odelo?

Nalazimo se pred svesokolskim sletom u Beogradu. Do tada bi bila promena odore — ako bi se uopšte za to odlučili — potpuno isključena, jer pravo odlake o tome ima samu saveznu glavnu skupština, koja se održaje svake godine mjeseca marta. U vremenu od skupštine pak do sleta bilo bi izradivanje materijala za eventuelne nove odore ili što više nabavljanje izrađenih odora u potrebojnoj množini tehnički nemoguće.

Zato je starešinstvo JSS, uvezši gorući predlog u pretres, u sporazumu s načelnistvom na svojoj sednici od 26. avgusta o. g. zaključilo: **Sadanje svečano odelo ostaje nepromjenjeno.**

Na sletu u Beogradu bice dopušteno članicama, koje ne mogu nabaviti svečanu odoru, učestvovanje u svečanoj povorci u telovežbačkom odelu (bela bluza iz trikota ili šifona, modra nagubana suknja [Krilof], crvena marama [rulat] s crnim čarapama i crnim niskim cipelama). Tako će biti omogućeno svima članicama učestvovanje u svečanoj povorci.

S tim zaključkom je starešinstvo JSS skinulo pitanje nabavljanja novih svečanih odora za članice sa dnevnoga reda.

Kao što vidimo, pitanje se promene ženske svečane odore neda tako brzo i jednostavno rešiti. Saradivati moraju kod toga sve sestre, eventualno i braća od Saveza pa do najmanjeg društva. Moguće ćemo končano ipak doći do uverenja, da će biti najbolje, ako će ostati sve kod strog. Sto nam n. pr. pomaže kombinacija s telovežbačkim odelom, ako je upravo ono promene najpotrebitije? Vrlo dobro je primetio brat, koji posegnuo u predmetnu debatu: «To nije telovežbačko, već promenadno odelo.» Pre svega je nehigijensko, suknja je kod sadašnjih naših prostih vežbi (potpor ležeci) neprilagodljiva, a da ne govorimo o vežbama na spravama. Telovežbačko odelo neka bude takvo, da će biti telo po mogućnosti što više izloženo uplivu zraka i sunca, platno pak takvo, da neće sprečavati dostop zraka do kože.

Sestre, zanimajmo se za naša odela! Svaka neka razmišlja sama, a zatim ćemo se porazgovoriti međusobno. Svaka župna načelnica mora poznavati mnenja svojih članica i učestvovati na sednicama, u kojima će se raspravljati o ženskim odelima, bilo telovežbačkim, ili svečanim, da će biti eventualni predlog, koji želimo pre ili posle predložiti saveznoj glavnoj skupštini, prihvati i zadovoljavajući za sve.

Sokolska stalna štednja.

Ko ne živi štедno, umire bedno.

Starešinstvo Sokolske župe »Aleksa Šantić«, pri razmišljanju, kako da do skoči novčanoj oskudici članova pri vršenju raznih sokolskih dužnosti, naročito prilikom sletova, došlo je do zaključka da treba organizovati takvu štednju, koja bi omogućila svakom članu, da u svaku dobu godine imade neku uštetu za sokolske potrebe.

Povod za organizovanje sokolske štednje u našoj župi bio je taj, da se dogodalo mnogo slučajeva među članovima raznih društava, koji nisu činili čest sokolskoj organizaciji. Od pojave, da su se članovi razrešavali plaćanja članarine,

tobče radi siromaštva, do priređivanja zabava i sakupljanja priloga u svrhu potpomaganja sokolskih učesnika na sletovima i plaćanja njihovih dnevnicu, bilo je i takvih slučajeva, da su se i alkoholni i druga gošćenja činila na račun sokolskih blagajna. Uvezši u obzir, da je medju ovim članovima, koji su iz društvene kase potpomagani bilo i takvih, koji su svoje uštide naročito krili, te putujući na sokolske svečanosti tako raskošno živeli, da su bili prava sablazanju svojok okolini; konstatovano je, da je ovakvo pomaganje nedostojno Sokolstva i njegovih vaspitnih težnja.

Starešinstvo vodeno iskustvom, što je do sada u Sokolstvu bilo uvedeno mnogo raznih sistema štednje kao član-

skih putnih blagajna, pojedinačnih članinskih sletskih štednja, putnih blagajna prednjačkih zborova, koji su se odlikovali svojom nestalnošću i komplikiranim knjiženjem, ali bez stvarnog uspeha nepostignuti svrhe, odlučilo je, da osnuje stalnu sokolsku štednju **sistema markica**.

Uvodjenjem stalne štednje starešinstvo jeстало na stanovište da su obavezni štediti svi članovi, članice, deca i naraštaj obojega pola, ne izuzimajući ni članove društvene uprave ni župe, bez obzira na njihovo materijalno stanje. Ono je smatralo sokolsku stalnu štednju isto tako važnim vaspitnim sredstvom, kao što je knjiga ili sokolsko predavanje.

Za kratko vreme posle uvođenja ove štednje po društvenima pokazali su se blagovorni uspesi. Članovi, osobito deca i naraštaj, otpočeli su uštividiti novac, koji su do tada izdavali za razne lukuševe užimanju štedne markice, koje su prodavane u raznim radnjama, na vežbama, selima i zabavama. Među decom i naraštjem nastala je plemenita utakmica, te su prilikom smotre svih štedišta isticani i nagrađivali najbolji štedište, a slabiji su potsticanici na jaču štednju. Za kratko vreme ova sitna štednja, koja je bila namenjena za sokolske potrebe, proširila se do tole, da su naraštajci i deca organizovali svoja letovanja na moru.

Sokolska društva osetila su veće koristi od ove štednje nego što su predviđala. Kamati na male štednje iznose isli su u korist društvenih blagajna, a te svi u nekim društvenima iznose su pri koncu godine od Din 700—1200. Kod vežbača nije bilo zaostajanja u plaćanju članarine, jer su članarinu plaćali tačno, ili im je naplaćivana otpisom novca sa štedne kujizice.

Blagodati ove stalne sokolske štednje osetili su naročito oni blagajnici društava, koji su znali izaći na skupštinu sa basnoslovnim potraživanjem članarine, jer je štednja učinila povoljno i na lene i slabje platise. Osim toga, društva su zbg razvijanja smisla za štednjom među članovima i decom, počela pridobivati mnoge gradane, kao i dečije roditelje, za članove društva i tako je autoritet Sokolstva u građanstvu počeo vidno da raste.

Prve godine ukupljena štednja u našoj župi iznosiла je 35.323 Din, a to je znatno: vsto u prvim počecima rada od koga zavisi sva buduća finansijska snaga naših društava, jer kada se ojača i razvije smisao u svim sokolskim društvinama za ovu stalnu sokolsku štednju, tada će se rad blagajnici veoma smanjiti, a dugovi župi i savezu lako plaćati. Kamati svih ili jedan deo sa uštedenih uloga, upotrebice se u veće sokolske ciljeve, kao što su: fond za letovanje slave i siromašne sokolske dece i naraštaja, ili fond za pomaganje siromašnog naraštaja pri štajpanju u zanate ili stručne škole itd.

Zato organizujmo, budućnosti naše radi, stalnu sokolsku štednju po svim društvinama naše otadžbine, jer štednja je znak obrazovanosti i glavnog uslova blagostanja. II. jugoslovenski svesokolski slet u Beogradu 1930. godine je pred vratima, zato je skrajnje vreme da svi od reda postanemo štedište.

Ovo je starešinstvo JSS, uvezši gorući predlog u pretres, u sporazumu s načelnistvom na svojoj sednici rada od 26. avgusta o. g. zaključilo: **Sadanje svečano odelo ostaje nepromjenjeno.** Na sletu u Beogradu bice dopušteno članicama, koje ne mogu nabaviti svečanu odoru, učestvovanje u svečanoj povorci u telovežbačkom odelu (bela bluza iz trikota ili šifona, modra nagubana suknja [Krilof], crvena marama [rulat] s crnim čarapama i crnim niskim cipelama). Tako će biti omogućeno svima članicama učestvovanje u svečanoj povorci.

S tim zaključkom je starešinstvo JSS skinulo pitanje nabavljanja novih svečanih odora za članice sa dnevnoga reda.

Kao što vidimo, pitanje se promene ženske svečane odore neda tako brzo i jednostavno rešiti. Saradivati moraju kod toga sve sestre, eventualno i braća od Saveza pa do najmanjeg društva. Moguće ćemo končano ipak doći do uverenja, da će biti najbolje, ako će ostati sve kod strog. Sto nam n. pr. pomaže kombinacija s telovežbačkim odelom, ako je upravo ono promene najpotrebitije? Vrlo dobro je primetio brat, koji posegnuo u predmetnu debatu: «To nije telovežbačko, već promenadno odelo.» Pre svega je nehigijensko, suknja je kod sadašnjih naših prostih vežbi (potpor ležeci) neprilagodljiva, a da ne govorimo o vežbama na spravama. Telovežbačko odelo neka bude takvo, da će biti telo po mogućnosti što više izloženo uplivu zraka i sunca, platno pak takvo, da neće sprečavati dostop zraka do kože.

Sestre, zanimajmo se za naša odela! Svaka neka razmišlja sama, a zatim ćemo se porazgovoriti međusobno. Svaka župna načelnica mora poznavati mnenja svojih članica i učestvovati na sednicama, u kojima će se raspravljati o ženskim odelima, bilo telovežbačkim, ili svečanim, da će biti bilo eventualni predlog, koji želimo pre ili posle predložiti saveznoj glavnoj skupštini, prihvati i zadovoljavajući za sve.

Poboljšanje školstva u Pragu. Danas broj svaki školski razred u Pragu poprečno 34 učesnika (u godini 1914. po 46). Od godine 1914. do danes pomožio se broj učesnika za 15.000. Od 1500 razreda u Pragu broj samo jedan razred preko 50 učesnika.

Duhan u Americi. U Severnoj Americi potrošili su u prošloj budžetskoj godini: 113.978.898.000 cigareta i 6.548.749.000 cigara.

Aleksej Petrović Pavlov, najodličniji ruski geolog i paleontolog, umro je u Moskvi u 75. godini života.

Broj kažnjivaca u Severnoj Americi. U kaznionicama Severne Amerike imada 108.000 kažnjivaca. Najviši broj kažnjivaca bio je za godinu 1910., kad je bilo zatvorenih 68.735 kažnjivaca.

Troškovi bi držim bili minimalni, a to je poređ vremena prvi predulov. Ako gućušimo maksimalnu udaljenost od glavne pruge 300 km (popust 50%), zna-

Geslo našeg II. sleta: U Sokolstvu je moć i budućnost Slovenstva. — Delo, red i disciplina!

BRANKO HOPE (Banjaluka):

Hiljadu devetstotridesetih nedjelja.

Oko trideset sedam nedjelja deli nas od najlepših i nestrižljivo očekivanih dana kad će mimo Dvor Prvog i najmilijeg Sokola Nj. V. Kralja prodefilovati hiljade Sokola, naraštaja i dece iz svih Slovenskih zemalja. Tu će se naći i izabrane vrste ostalih savezničkih zemalja pred kojima moć, sprema, veština i disciplina Sokolska ne smje da potamni. To će biti naša Olimpijada na kojoj ćemo opet jednom pokazati moć Slovenske. Te će dane na Beograd biti upućene misli milijuna slovenske braće koja zbog bilo kakvih razloga neće moći sudjelovati toj velikoj slovenskoj manifestaciji. Već danas zamišljamo, kako će lepo izgledati beogradskie ulice prelivene morem crvenih sokolskih košulja. Veselimo se i radujemo što će se Sokolima opet jednom pružiti prilika da doviknu celom svetu »Slavija je nepobediva!«

Ali da slet što lepše uspije, potrebito je u prvom redu da svako društvo pošalje što viši broj braće i sestara iz svih kategorija. Ne smemo u nijednom slučaju dozvoliti da broj učesnika iz svih ostalih slovenskih država bude veći od broja braće iz Jugoslavije. Tako isto ne smemo dozvoliti da kakvoćom budemo slabiji od ostale braće i gostiju. — Da sve to postignemo potrebno nam je u oba slučaja da mislimo na proporcionalno kratko vreme koje nas deli od sleta. Svi dobro znamo stanje naših društvenih blagajina, pa unapred pouzdano znamo, da se na njih ne smemo i ne možemo osloniti. Zato moramo da se latimo jednog jedinog

najlepšeg i sigurnog sredstva: srednjem. Već unapred možemo proračunati, da će put, hrana i sletska značka zapasti naštajce i onu braću koja hoće da se na sletu skromno provedu, oko 350—400 Dinara, a poslo do sleta nema još nego oko 37 nedjelja, to bi svaki onaj koji zeli ići na slet morao nedjelju da uštedi bar po 10 Dinara. Ali ima još nešto važnije. Trideset sedam nedjelja vrlo je kratak rok za doterivanje vrlo lepih i a dovoljno teških sletskih vežbi, zato je potrebno svim silama priprutiti uspjeh. Radi toga moraju braće i sestre da posvete malo više pažnje vežbačkim časovima i da žrtvuju malo više slobodnog vremena nego da sada.

Pored ovoga ima još nešto. Prema statistici od 12. juna 1928 obeladanjenog u 11. broju »Sokolskog Glasnika« o. g., vidimo očajno stanje naših odora. U najboljem slučaju procenat u najbolje odevenoj župi ne prelazi za članove 27 %, dok članice daleko zaostaju za tim brojem. Pored discipline, sokolskog držanja i ponašanja te sokolske srdačnosti, svaki učesnik mora bezuvjetno da dode na slet u svečanoj sokolskoj odori kako bi imao još jedno vidno sokolsko obilježje.

Prema tome, za potpuni uspeh sleta potrebna nam je osočiti požrtvovnost, vrlo intenzivan rad u vežbaonici i jaka srednja. Budu li se sva braće i sestre upravljali ovako, prva godina druge decenije opstanka Jugoslovenskog Sokolskog Saveza biće ovečana potpunim uspehom.

»SOKOLSKI GLASNIK«

god. 1929. — br. 19. — 15. 10. — 1929.

Naše društvo se je odločilo letos h koraku, ki bo kronal dosedanji napredok Soboti! Pričelo je graditi svoj Sokolski dom. S to stavbo dobri naša občina to, kar nujno rabiti: prostore, kjer se bodo mogle dostojno vršiti vse prireditve, kulturne, humanitarne, družabne. Sokolski dom bo poleg tega stavba, ki bo v okras Soboti že po svoji zunanjosti.

Odlčeni lužičko-srpski umetnik br. Mérčin Nowak-Njehoruski priredio u oktobru i novembru o. g. u Ljubljani, Zagrebu i Beogradu izložbe svojih slik. Izložice oči 60 svojih radova i to većinom grafičkih. Brat Mérčin Nowak je najodličniji predstavnik likovne umetnosti tog najmanjeg slovenskog naroda.

— U Beču ima u ovoj školskoj godini 8 čehoslovackih osnovnih škola.

— Spisi Jana Kolara o slovenskoj uzajamnosti izlaži su u nakladi Slovenskega ustavnosti u Pragu i u redakciji Matloša Veigarta pod naslovom »Rozpravi o slovenske vzajemnosti«. (Knihovna Slovenskoga ustava u Praze, 1. sveska).

— »Slovenská filologie na Karlově univerzitě v letech 1918.—1929.« zove se předleg různova slovenského jazykového na Karlově univerzitě v Praze. Předleg je uredio Milos Veigart.

Sokolska lutrija.

Za podizanje Sokolskog doma u Beogradu.

U prestonicanu svih slovenskih država, kao simbol sokolske snage, postoje veličanstveni Sokolski domovi.

Nacionalni interesi nalazu nam, da i mi sa svoje surane poradimo na stvaranju takvog Sokolskog doma i u našem Beogradu. Da bi ova akcija sto etikasije sproveli u život, rešio je odbor za podizanje Sokolskog doma da priredi sokolsku lutriju, od koje je cista dobit namenjena podizanju ovog doma, a koju je odobrila glavna godišnja skupština JSS prošle godine u Kragujevcu.

S toga odbora za podizanje Sokolskog doma apeluje na sve rodoljube, Sokole i njihove prijatelje iz cele zemlje, da i oni putom kupovine i rasturjanja ovih srećaka uzmuz učešca u zidanju ovog doma, jer će se time odazvati eminentnoj patriotskoj dužnosti i pomoći Sokole da nazidaju svoj dom, koji će biti ukras prestone i izvor lizične i duševne kulture našim nacionalnim generacijama.

Cena srećke je Din 10. Vučenje je predviđeno za 7. februar 1930. god., a ima više od 1000 raznovrsnih i skupocenih zgoditaka.

Srećke se nabavljaju kod Odbora za podizanje Sokolskog doma — Beograd, Kosmajsku br. 9.

Naročito se pozivaju svi prodavaoci lozova i agenti da i oni od svoje strane ukažu pomoć oko rasturjanja srećaka i time potpomognu ovu u svakom pogledu Iepu i nacionalnu ideju. Razume se, da samo opštih snagama možemo postići opštne ideje, te smo stoga sigurni da će u svakom pogledu ova lutrija biti potpomognuta od strane gradanstva i nadležnih.

Odbor za podizanje Sokolskog doma.

NACRT ZGODITAKA
LUTRIJE ZA PODIZANJE SOKOLSKOG DOMA U BEOGRADU.

Vučenje 7. februara 1930. god.

Premija: 1 luksuzan automobil sa 5 sedišta, 2 klavira, 2 motocikla, 2 trpezarije, 2 spavaće sobe, 2 prstena sa brillantima, 30 ženskih zlatnih satova, 12 muških zlatnih satova, 6 velikih koncertnih gramofona, 10 ručnih gramofona, 10 bicikla, 10 garnitura za jelo, 4 pirotarska cilima, 6 šivačih mašina, 2 pribora za jelo od novog srebra za šest osoba, 6 foto-aparata, 10 kućica za cigarete od srebra, 20 kom. engleskog suknja za mušku odela, 50 raznih prvakasnih šavje. satova.

Premija će pasti na onu srećku, koja će u ovoj lutriji dobiti poslednji zgoditak.

Osim gore navedenih zgoditaka predviđeno je još 1000 drugih zgoditaka od vrednosti.

Kupujte i rasturajte srećke ove nacionalne lutrije.

**Prošnja
našim Prekmurcem.**

Kdo ni opazil silnega napredka, ki ga je doživelja Murska Soba v zadnjih desetih letih? Poprej sicer sedež nekaterih uradov je ostala vendarle vasica, ker je bila konkurenca drugih mest prevelika! Sedaj je Soba tudi dosegla, kajti postala je kulturno in gospodarsko središče jugoslovenskega Prekmurja!

Prepričani smo, da se z nami veselite tegu napredka tudi Vi, dragi Prekmurci, ki ste sicer rojeni tu, a Vas je življenje presadilo tjakaj preko Mure. Gotovo se pa veselite tegu tudi Vi, ki niste sicer rojeni tu, a ste bili v teh desetih letih kdajkoli v Prekmurju.

napore pri delu, ki je namenjeno v ko-
rist Soboti in Prekmurju.

Ali vsega ne zmoremo sami. Treba pomoci tudi od drugog. Prosimo jo pri Vas vseh, ki nas poznate! Podprite nas sedaj s prispevkij! Vsak dar nam je dobrodošel, vsak dar bo s hvaležnostjo našo in tukajšnje ljudstva vpisan v knjigo »Graditelji Sokolskega doma v Murski Soboti«.

Pošljite Vaš dar naravnost nam. Spominjajte se pri vsaki priliki, v vsa-
ki družbi dejstva, da gradimo v Soboti Sokolski dom, ki potrebuje sedaj Va-
še pomoći! Spodbujajte drug drugega
s prispevkom, prosite za nje Vaše
znance in prijatelje! Priredebiti s
zbirke! Podrite nas v Vašimi darovi čimpreje
in čim izdatneje!

napore pri delu, ki je namenjeno v ko-
rist Soboti in Prekmurju.

Ali vsega ne zmoremo sami. Treba pomoci tudi od drugog. Prosimo jo pri Vas vseh, ki nas poznate! Podrite nas sedaj s prispevkij! Vsak dar nam je dobrodošel, vsak dar bo s hvaležnostjo našo in tukajšnje ljudstva vpisan v knjigo »Graditelji Sokolskega doma v Murski Soboti«.

Pošljite Vaš dar naravnost nam. Spominjajte se pri vsaki priliki, v vsa-
ki družbi dejstva, da gradimo v Soboti Sokolski dom, ki potrebuje sedaj Va-
še pomoći! Spodbujajte drug drugega
s prispevkom, prosite za nje Vaše
znance in prijatelje! Priredebiti s
zbirke! Podrite nas v Vašimi darovi čimpreje
in čim izdatneje!

SOKOLSKA PROSVETA**Uvodna reč.**

Nastojimo udovoljiti želji mnogih sokolskih prosvetnih radnika i istimotj stvarnoj potrebi. Zato otvaramo u danasnjem »Sokolskom Glasniku« naročitu meščenu rubriku »Sokolska prosveta«. Ako se pokaže za korisno i potrebno, štampanje se naredne godine kao naročiti prilog. A sve to neka bude priprema za željkovan samostalan list.

»Sokolska prosveta« objavljuje izveštaje i zaključke Prosvetnog odbora JSS. Redovno mesečno će opominjati društvene prosvetare na zadaće u svakom meseču napose te će u svakoj pojedinoj tački objavljivati predmetnu stručnu literaturu i prikladna uputstva. Na taj će način uvesti jedinstveno sokolsko prosvetno delovanje na području čitavog saveza. Positativi pak će samo u ono područje, koje može i mora biti jedinstveno u svim sokolskim društvinama. Stogod bi išlo preko toga okvira, što se gaji u pojedinim sokolskim društvinama, jer se smatra radi različitih krajevnih prilika, kao potrebno i odgovarajuće, ostaće još i nadalje prenušteno uvidljivosti i briži pojedinih župskih prosvetnih odbora.

Više ne obećajemo, dela je u tome dovoljno. Uspeh biće veći i bliži, čim više će biti radenika. Zato bratski pozivamo na saradnju svu braću, koja se bave sokolskim vaspitanjem sokolskog članstva, naraštaja i dece.

Ljubav za stvar mora pokazati uspeh u delu. Kod toga nam mogu pomagati samo stroga stvarnost i doslednost u reči i činu. A voditeljica neka nam bude čista sokolska Misao.

Zdravo!

Prosvetni odbor JSS.

Predsednicima prosvetnih odbora sokolskih župa JSS.

Starostinu Jugoslovenskog Sokolskog Saveza saziva na predlog predsednika Prosvetnog odbora JSS sednicu zobra župskih prosvetara i u isto vreme razgovor o sokolsko-prosvetnom stanju i delu u organizaciji, u Brod na Savi za dane 26. i 27. oktobra 1929, sa sledećim dnevnim redom:

Prvi dan, 26. oktobra

Razgovor o sokolsko-prosvetnom stanju i delu.

I. Izveštaj predsednika župskih prosvetnih odbora o prosvetnom delu i o stanju organizacije u pojedinim župama.

II. a) Jesu li znate u vežbaonicama i kakvo je stanje prednjaštva, jesu li po-kušali prosvetni odbori saradivati s njim ruku u ruku?

f) Kako su uspeli ovogodišnji sokolski sletovi društava i župa u moralnom pogledu, a kako u sokolsko propagandnom? Koje pogreške i nedostaci su se kod toga opazili?

b) Ima li još slučajeva, u kojima je u pojedinim krajevima ovisan ili sprečavan napredak Sokolstva od nesokolskih činilaca? Ako je tako, kako tome došlo?

III. a) Gaje li pojedini društveni prosvetni odbori i opštih narodnu prosvetu? (Opštne naobrazbene knjižnice i čitaonice, pozorišta, lutkarstvo, pevački i glazbeni odbor, opštih kulturnih i gospodarskih naobrazbi članstva, itd.)

b) Jesu li naša društva, koja se bave takvom opštom narodnom prosvetom, u svom predmetnom radu osamljena, ili moguće konkurišu s društvinama, koja imaju specijalne predmetne programe? Ako postoje takva društva, koja su to (opšt.) i iz kakvih razloga poslužuju sokolska društva u njihovo glavno radno područje?

c) Je li kod toga snosi štetu naše sredstvo za sokolsko vaspitanje čoveka — telovežba? Ako je tako, kako tome došlo?

Sva pitanja su podeljena u tri skupine. Prva skupina raspravlja sokolsko-prosvetne prilike na području pojedinih župa. Ima svrhu, da pokaže pregled celokupnog stanja te da omoguči zaključevanje o poboljšanju i raširenju delovanja prosvetnih odbora tam, gde njihovo delo nije jedinstveno, gde je u ovom ili onom pogledu manjkavo ili nedovoljno.

Druga skupina želi pokazati razlike, napredak ili nazadovanje u stanju od onoga, kajto je bilo pre prve prosvetne škole JSS. Pitaju pod III. neka pokažu, u kolikoj meri gaje sokolska društva opštu prosvetu u narodu, te neka budu osnova raspravljanja i zaključivanja, u koliko se takvo delovanje sokolskih društava preporuča i uopšte dopušta.

Svoj braću referente molimo, da budu s obzirom na opširan program u svojim izveštajima kratki, a ipak tačni, koliko je najviše moguće. Radi velikog broja referenata neka pojedini izveštaji ne traju mnogo više od 10 minuta.

Sednica i razgovor održaće se u Sokolskom domu. Početak 26. oktobra t. g. u 9 sati pre podne.

Zdravo!

Prosvetni odbor JSS.

KNJIŽEVNOST**„Neiscrpiva gradja“.**

Sokolska Zupa »Rijeka« sa sjedištem na Sušaku dala je u vlastitoj naškadi odštampati 2000 primeraka knjige Dr. Janko Bedeković: »Neiscrpiva gradja«.

Knjiga se naročito preporuča za nabavu za sokolske knjižnice te kao priučnik svim društvenim načelnicima i prednjacima, a vrlo dobro će doći i u udžbovinu u raznim župskim prednjakim tečajevima.

Cena knjige bez poštarine iznosi Din 10, a naručuje se izravno kod starašinstva Sokolske župe »Rijeka« na Sušaku.

Nova knjiga.

Poznati sokolski radnici br. Inž. Mišo Kvapić i br. Inž. Vekoslav Kovačević preveli su knjigu: »Penjala, leštve, greda, utezi, čunjevi, stalci, otpori, kratki kono-pac, skok u visinu, raznolikosti za vodnike naraštaja«, koju je napisao br. Vojislav Pergl, član naraštajskog odbora. Knjiga je popularno naručena i u sličnim obliku u obliku sličnih srećaka, te je u vlastitoj naškoj razmeru s vrednošću knjige upravo neznačna. Braći prevođiocima najiskrenja hvala za sav

Prosvetni radni program za oktobar.

U toku meseca oktobra održite po mogućnosti pred svim kategorijama na-govore ili priredite društvena predavanja o sledećim temama:

1. oktobra 1905. osnovana je u Ljubljani Slovenska Sokolska Zveza. Vidi uvodnik u današnjem broju Sokolskog Glasnika i »Slovenski Sokol« godište 1905.

1. oktobra 1863. Konstituirajuća glavna skupština Južnog Sokola u Ljubljani. Vidi uvodnik u prošlogodišnjem 1. oktobarskom broju Sokolskog Glasnika.

6. oktobra 1908. Aneksija Bosne i Hercegovine. — 8. 1918. proglašena čehoslovačka nezavisnost u Parizu. — 10. 1920. Izgubljeni Korošku, koruškim plebiscitom. Nešto o tome imate u uvodniku prošlogodišnjeg »Sokolskog Glasnika« od 15. oktobra. — 17. 1912. Balkanski rat. — 23. 1394. Pogibija Kraljevića Marka (Naročito prikladno za naraštaj i decu uz recitaciju narodnih pesama o Kraljeviću Marku). — 28. 1918. Dan oslobođenja Južnih Slovenaca. — 1923. Dan uživanja Triglavskog kamena JSS u Triesu domu u Pragu itd.

Naročito vas upozoravamo na jubileje br. D. N. Verguna, staroste bratskog

Ruskog Sokolstva za granicama, o čijem životu i sokolovanju priredite po mogućnosti predavanja. Nešto o tome vidi u današnjem Glasniku u rubrici »Slovensko Sokolstvo«.

Vrlo je važno, da ne zaboravite na izlete u božanstvenu prirodu, koja je naročito u jesen bogata ne samo prekrasnim bojanom već i divnim vidicima, jer je zrak obično vrlo čist. Izleti su jedno od najboljih sredstava za gajenje sokolskog drugarstva i društvenosti; zato marljivo pešačite.

† Brat Dmitrij Vsevolodo-vić Nenjukov.

Pokojni Vice-admiral brat Dmitrij Vsevolodovič Nenjukov bio je član kulturno-prosvetnog odbora Saveza Ruskog Sokolstva u Ks. ŠiS i društva Ruski Soko u Zemunu te predsednik odbora za izdavanje ruskog sokolskog kalendara. Umro je 3. juna o. g. u Zemunu. Na poslednjem putu ispratio ga je beogradsko i zemunsko rusko Sokolsko društvo te predstavnici Uprave Pokrajinskog Saveza. Nadgrobnii govor održao je starosta zemunskog ruskog Sokola. Slava mu i sveta uspomena!

XXV. SEDNICA STAREŠINSTVA JSS

16. septembra 1929.

Brat starosta seća se proslave Tyrševog rođendana, koji će 17. septembra o. g. proslaviti sve pranske sokolske župe na Olšanskom groblju. — Iza tog izvestio je o sletu župe Celjske u Trbovlju, kojom prilikom je tanošnje društvo proslavilo 20. godišnjicu svog opstanka. — Br. Jesih izveštava o utakmicama župe Tuzla, sednici zborna društvenih načelnika u Kranju i o župskom sletu Celjske župe nadopunivši izveštaj br. staroste.

Na predlog predsednika PO JSS br. Šuklea, zaključuje se, da se sazove sednica zborna župskih prosvetara za dane 26. i 27. oktobra o. g. u Brod na Savi.

O sletu župe Ljubljana opširno je izvestio starešinство podstarosta JSS br. Kajzelj.

Ozledni fond doznačio je Sokolskom društvu u Murskoj Soboti Din 600 — odobreno.

XXVI. SEDNICA STAREŠINSTVA JSS

23. septembra 1929.

Poveden je razgovor o dočeku Sokolskog pevačkog društva župe Moravsko-šleske i Tešinske, koje će koncertirati u Ljubljani 9. oktobra o. g.

Ozledni fond doznačio je Sokolskom društvu Ježica Din 300 — odobreno.

Predsednik gradevni odsek JSS br. Poželen predložio je, da se Sokolskom društvu Stepanja vas dopusti gradnja Sokolskog doma s promenama, koje je izradio na načrtu gradevni odsek JSS. Odobreno.

Sokolski dan.

SAVEZNI DAN ZA G. 1927. JOŠ UVEK DUGUJU.

Sve:

Župa Kranj: Dražgoše, Mojstrana, Škofja Loka; župa Ljubljana: St. Vid nad Ljubljano; župa Maribor: Dravograd, Hoče, Marensberg, Pragersko; župa Cetinje: Daničev Grad; župa Niš: Caribrod, Negotin, Pirot, Prokuplje, Vlasotince; župa Novi Sad: Čurug, Bačko Petrovo selo, Petrovac, Pivnice, Vrbas; župa Novo mesto: Bojanci, Gradač, Kostanjevica, Mokronog, Straža-Valta vas, St. Jernej, Toplice, Višnica, Zužemberk i župa sama; župa Rijeka-Sušak: Crikvenica, Draga, Nova Baška, Selce, Srpske Moravice, Zamet Kantrida; župa Sarajevo: Fojnica, Travnik, Zenica i župa sama; župa Skoplje: Bitolj, Berovo, Carevo selo, Devdelija, Gnjilane, Gostivar, Kočane, Kumanovo, Kratovo, Negotin, Vardar, Ohrid, Prilep, Radovište, Skopje, Stip, Tetovo, Resan, Veles, Vučitrn, Bujanovac; župa Split: Brusje, Donja Kaštela, Igrane, Jelsa, Kaštel-Sućurac, Nerezišće, Omiš, Podgora, Postira, Pučišća, Sinj, Stobreć, Trogir, Vranje; župa Šibenik: Benkovač, Betina, Filip Jakob, Kistanje, Novalja, Novi grad, Murter, Tijesno; župa Tuzla: Brčko, Građačac, Tešanj, Ugljevik, Zavidovići; župa Užice: Biševi polje, Guča, Nova Varoš, Plevlje, Priboj, Požega/Užička, Užice, Višegrad; župa Vel. Bečkerek: Opolje, Potiski sv. Nikole, Nova Kaniža, Vršac; župa Zagreb: Biležko, Boštanji, Krško, Okučani, Rajhenburg, Sevnica, Šišak, Vrginmost, Zagreb I, Zagreb II,

Delomično:

Župa Banja Luka: Bihać; župa Bjelovar: Hercegovac; župa Celje: Braslovče, Celje, Petrovče, Trbovlje; župa Kranj: Bled; župa Ljubljana: Loška dolina, Ribnica, Vel. Lašče, Litija-Smartno, Stepanja vas, Žiri; župa Maribor: Oplotnica, Sv. Lenart; župa Novi Sad: Bački Brestovac, Stari Sivac, Zabalj; župa Sarajevo: Gorazda, Sarajevo; župa Skoplje: Prizren; župa Šibenik: Pag; župa Zagreb: Bosanska Dubica.

SAVEZNI DAN 1929.

II. iskaz.

Unapred su uplatila:

Sve:

Dakovo, Ljutomer, Podravska slatina, Novo mesto i Grubišno polje.

IZ UREDNIŠTVA

Radi ograničenosti prostora izostavili smo opširne opise uspehljih župskih sletova, župe Ljubljanske i Celjske, koji su održani 15. septembra o. g., a koje ćemo ukrašene brojnim slikama doneti u narednom broju.

S obzirom na pitanja, koja dolaze na uredništvo i na našu saveznu kancelariju: »Gde se dobivaju slike sa župskog sleta Ljubljanske župe na Viču?« — izjavljeno, kod fotografa br. Mancinija u Rožnoj dolini, pošta Vič, koji ih prodaje u serijama (oko 15 kom.) po Din 50.

IZ UPRAVE

Uprava Sokolskog Glasnika razaslala je prve opomene svim onim pretplatnicima, kako društvinama tako i pojedincima, koji još do danas nisu namirili pretplatu za Sokolski Glasnik, premda se već godište nagiba krajem. Upozoravamo ih i poslednji put molimo, da namire pretplatu čim pre, jer ćemo u protivnom slučaju biti prisiljeni obustaviti daljnje šiljanje lista. Pretplata iznosi za čitavu godinu samo Din 50. Naš čekovni račun ima broj 10.932.

SAVEZNI DAN ZA G. 1928. JOŠ UVEK DUGUJU.

Sve:

Župa Banja Luka: Bosanska Gradiška, Kostajnica, Ljubija; župa Bjelovar: Vel. Zdenci; župa Cetinje: Bar, Hercegovina, Nikšić, Kolašin i župa sama; župa Celje: Možirje, Polzela, Rogaska Slatina, Rimski Toplice; župa Kragujevac: Aleksandrovac, Kraljevo, Paraćin, Čačak; župa Kranj: Dražgoše, Gorenja vas, Kranj, Koroška Bela, Mojstrana, Zelezničari; župa Ljubljana: Čerknica, Dob, Dolenji Logatec, Ježica, Kamnik, Kočevje, Sokolsko društvo II u Ljubljani, Mengš, Moste,

Širite Sokolski Glasnik

»SOKOLSKI GLASNIK«

IZ NAŠIH ŽUPA

ŽUPA ZAGREB

PROSLAVA DESETOGODISNICE UJEDINJENJA SOKOLSTVA U ZAGREBU.

Zagrebačka sokolska župa — Kralja Petra Švacica — da udovolji naredenju Saveza a i potrebi da se spomene sve što se je u ovih deset godina života jugoslovenskog Sokolstva radi, rešila je da u mjesecu novembru (2. i 3.) o. g. održi u Zagrebu svečanu proslavu desetogodisnjice jugoslovenskog Sokolstva.

Zagrebačko Sokolstvo ima i naročiti razloga, da se održi ova proslava, jer ideja za I. sokolski sabor potekla je iz Zagreba od br. Dr. Laze Popovića, sve pripreme za I. sabor vodene su iz Zagreba gdje su se održali i prvi sastanci, dogovori i zaključci predstavnika tada srpskoga, hrvatskoga i slovenskoga Sokolstva. I drugi sokolski Sabor održan je u Zagrebu. Kako na I. tako i na II. sokolskom saboru veoma su aktivno učestvovali zagrebački sokolski radnici.

Današnji pak položaj Sokolstva u Zagrebu zahteva, da se baš u Zagrebu održi priredba jugoslovenskog Sokolstva

u većem stilu. To su razlozi, koji rukovode zagrebačku sokolsku župu za održanje ove proslave.

Proslavi će prisustvovati društva župe po svojim delegatima. Sam program će dati kako u tehničkom tako i u ostalom, pregled rada i razvitak jugoslovenskog Sokolstva. U tehničkom pogledu pružiće se sve vežbe učenju do beogradskog sleta, kako bi se video razviti tehnike i u ideofiskom pravcu izneće se svi momenti, koji su važni u desetogodisnjem opstanku jugoslovenskog Sokolstva.

Dovoljno Saveza pozvće se i delegati vanijskih društava i župa, za koje će se izhoditi potreban popust na železnicama.

»Nova Evropa« spremi naročiti broj posvećen Sokolstvu, u kome će biti članici iz pera sokolskih radnika, a prikazaće se stručno i stvarno desetogodisnji život i rad jugoslovenskog Sokolstva.

Zagrebačka sokolska župa se nuda, da će ovoj proslavi prisustvovati i veći broj delegata iz čitavog jugoslovenskog Sokolstva.

D. M. B.

ŽUPA OSIJEK

JAVNA VEŽBA SOKOLSKOG DRUŠTVA U VALPOVU.

Pošto su sletovi našeg okružja i naše župe održani još početkom leta (okružni slet 26. maja u Donjem Miljaku, a župski 9. juna u Osijeku).

Nadalje su članovi (33. domaćih 17) izveli Jegerove proste vežbe za naš tečnji župski slet. Članice (21) su nastavile sa dr. Murnikovim vežbama za beogradski svesokolski slet. Sledila je naibolje izvedena tačka: 20 članova je u krasnom tempu odvezalo efektnu

moralni smo se odlučiti, da našu društvenu javnu vežbu priredimo krajem leta, dakle i konačno jednom Sokolosko-ugoznjog radnog godišta. Ta naša javna vežba imala je da pokaže stupanj sprema našeg društva u pravcu sokolske uzgoje i organizacije.

Nedelja 25. augusta bje odredena za dan naše društvene javne vežbe. Kao goste pozvanu našu dva susedna bratska društva iz Donjem Miljaka i Osijeka. Dani pre naše javne vežbe bili su tmurni i kišoviti; napunjali su nas brigom i bojazni, da nam ne bi nevrećem pokvarilo naš svečani dan. I sama nedelja svanula je kišovita; ali pripreve smo ipak dovršili, kako smo ih bili zamislili. Pre podne dočekasmo braću i sestre iz D. Miljaka, a posle podne one iz Osijeka. Čim je sokolska povorka (oko 150 sokolskih pri-padnika) uz zvukove vojne glazbe iz Osijeka krenula sa železničke stanice, sunce je probilo oblake, nebo se je razvedrilo, i mi stigom razdragana sreca na naše lepo udešeno i iškišeno vežbalište u dvorištu Nove škole, gde se je već počelo skupljati gradanstvo i seljaštvo u velikom broju.

Sama je javna vežba počela u 4 sata popodne. Prvi su bili nastupili naraštajci (21. domaćih 17) i vežbali Lhotskyjeve župске proste vežbe, za njima 15 naraštajnica sa Lhotskyjevim župskim vežbama venčićima. Za njima su gosti vežbali na spravama: Osječani na preči i Miholjčani na ručama. Da pokažemo i druga sredstva sokolske odgoje, da smo da deca izvode neke igre i to 18 dečaka i 13 devojčica, a neke igre u kolu, u trčanju, lovacu itd.

dr. Murnikov sastav — proste vežbe za beogradski slet. Ta izvedba je po suđu stručnjaka bila bolja nego na saštom župskom sletu. Još su devojčice vežbale ljkupke vežbe za beogradski svesokolski slet i dečaci opet svoje vežbe za isti slet, a na koncu je odio domaćih članova pokazao svoje znanje vežbama na preči, a odio naraštajaca na ručama. Ta poslednja tačka je pokazala da imamo nekoliko vrlo dobrih vežbača na spravama. Sve u svemu, javna je vežba bila dobro rasvremenjena, nastupi su sledili jedan za drugim bez prekidanja. Tačke su bile naporanje doista dobro izvedene, sve uz pratnju vojne glazbe. Društvo je pokazalo, da su tehničke pripreme za beogradski slet u glavnom izvedene.

Nakon svršene javne vežbe ostalo je Sokolstvo i gradanstvo još neko vreme na vežbalištu, gde se je plesalo na župskom sletu. Osnovano je tek god. 1866. ali se je usled jakog prometa i trgovine lepo razvilo.

To mesto osnovao je pomadžareni grof Dula Janković. Po njemu je mesto i dobio ime — Dulaves. Grof Dula, koji je u svoje vreme u tim krajevima imao vrlo velike posede naselio je to mesto samim Madžarama iz Madžarske i Nemci, koji su pre dolaska ovamo bili kolonizirani u Madžarskoj a potiču iz Vesprimu u Rajhu.

To je mesto dakle čisto madžarsko i nemacko a takvim se žitelji i danas osećaju. U Dulavesu ima tek pet domova srpskih i 2 hrvatski. Medutim jaka i vrlo bliza okolina od 24 sela čisto je slovenska osim četiri sela, koja su također kolonizirana Madžarama oko 1860.-1870. god. Sva ta sela gravitaju trgovinom u Dulaves, u kom je gotovo svaka obrtnička i trgovacka. Svi zanatski stručni su u mestu. Ma da žitelji mesta Dulaves žive i ekonomski se jačaju i bogate od okolnih slovenskih žitelja nisu ni najmanje skloni okolnom slovenskom životu. U tim i takvim prilikama već treća godina kako razvija svoj rad jugoslovensko Sokolsko društvo u Dulavesu, u kom su članovi seljaci okolnih mesta i okolno sveštenstvo i učiteljstvo. U samom društvu vlada vanredno lepa sloga, primeran rad i jaka sokolska svest. Na 22. IX. o. g. priredilo je Sokolsko društvo u Dulavesu vrlo uspelo svoju drugu javnu vežbu, na kojoj su sudjelovala br. društva iz Daruvara, Pakracu, Podr. Slavatu i Virovitici u vrlo lepom broju. Vežbe su izvadane precizno a poseta je bila kao na kakvom župskom sletu.

Posebne vežbe održao je društveni pravetar br. sveštenik A.

prijatelja i dobrovora našega naroda b. p. Dr. A. Rajs, koji je kao slobodni i neutralni Svakarac a po kri Francuz upoznao za vreme rata i zavoleo naš narod tako silno da je po vlastitom priznaju i izjavi u testamentu u našoj domovini našao drugu svoju milu majku domovinu a u našem narodu svoju prvu i pravu braću. Naglasio je govornik kako dr. Rajs nije tako samo govorio već i delao, jer je iako neutralac stupio u bojne redove i zalagao život svoj za naše oslobođenje a po priznanju merodavnih svojim snažnim perom i jakim duhom koristio toliko oslobođenju našemu on sam koliko koja divizija oružane vojske. Da kruniše delo ljubavi svoje za našu naciju dr. Rajs je sve svoje a naročito srce svoje darovalo našem narodu. Govornik je u završetku svog govorova apeloval na naše sugradane neslovenske krv i jezika kako bi se na dra. Rajs tra-

bali ugledati i oni pa obzirom na to što u našem narodu i našoj zemlji stišu položaje, jačaju gospodarski i zgrči mnoga materijalna dobra da bi trebali ovoj zemlji i ovom narodu dati svoju dušu i iskreno i verno srce svoje.

Prisutni su burno povladivali govornika a u budućnosti će se videti kako će ga privlati oni, kojima je namenjen.

Okolni slovenski živjali sa velikim simpatijama prati rad Sokolskog društva u Dulavesi, koje u nacionalnom i protivnom smislu upliješe na njega blagovorno. Da to mlado društvo može tako lepo razvijati svoj rad ima mnogo zahvaliti br. Sokolskom društvu u Daruvraru, od koga uživa mnogo moralne i materijalne pomoći. Isto tako vredni brat Dragutin Ržehak, načelnik društva u Pakracu neumorno pomaze društvu u tehničkom usavršavanju.

Soko.

ŽUPA MARIBOR

DESETLETNICA IN OTVORITEV SOKOLSKEGA DOMA V OPLITNICI.

Za Sokolstvo pomenben praznik se vršil dne 4. avgusta t. l. v mali pohorski metropoli Oplotnici. Kakor je majčena naša narodna postojanka,

Ne budem našteval posameznih točk dneva in programa, lahko pa rečem, da je otvoritev doma, povorka skozi vas in javna telovadba uspela zares prav dobro. Nastopili so vsi dočni oddelki ter bratje iz Konjice, Maribora in dva iz Studencev. Igrala je pri povorki in telovadbi godba mari-

tako je po duhu silna, vztrajna, nepustljiva. Ognjišče vseh nas je pa Sokol, ki se ga oklepamo z največjo ljubomirijo. Dasi so naši člani revni, vensdar so si z vztrajnim delom ustvarili primeren hram, kjer ob telovadnih urah telovadi nad 50 telovadčic in še vedno novi prihajajo, saj vidijo v nas najlepšo organizacijo in bratsko ljubezen. S takim članstvom se da veliko napraviti in to smo pokazali letos 4. avgusta.

Julč Hmelak, t. č. načelnik.

KOROSKO SOKOLSKO OKROŽJE.

Igra »Odbojka« se v naši župi goji že par let. Prinesli so jo k nam bratje, ki so obiskovali tečaj v Pragi. — Govorilo je, da nosi Mariborska župa v tem oziru prvenstvo med vsemi župami našega saveza. Razveseljivo je čestati, da jo tudi druge župe posnemajo. S to igro je mogoče uvesti v društvo ono življenje, ki je potrebno za smotreno telovadno delo, seveda — ne pretiravati. V naši župi je ta igra že tako udomačena, da jo igra vse — od najmlajših do članov starinarjev.

Zupno načelnštvo je razpisalo za 1. 1929. tekme vseh društev v »Odbojki«. — V kratkem se bo odigral finale za prvaka župe.

Koroško okrožje je absolviralo meddržavne tekme v »Odbojki« v nedeljo dne 8. septembra v Črni, oziroma Žerjavu. Kljub temu, da bi se moral da udeleži tekem vse društva v okrožju, so izostala društva: Marenberg, Vučenica, Dravograd, Prevalje in Slovenjgradec. Da se društva ne udeležijo telovadnih tekem ali nastopov, je večkrat opravičljivo, da se pa društva niso udeležila teh tekem, je obsojanja vredno. Iz tega je razvidno, da večina teh društav v letošnjem letu sploh ni delala. Nekatera se sploh niso udeležila letošnjih okrožnih preditev in niti sama niso priredila telovadnega nastopa. (Glede nastopov priponjam, da to ne velja za društvi: Prevalje in Dravograd. Ti sta imeli svoj nastop).

Vsa čast pa društviom (Črna, Mežica in Guštan), ki so se udeležila tekem. Kakor smo ta društva videli na vsakem nastopu, tako so tudi prišla na tekmo.

Tekma je izpadla prav dobro. Igralci so bili vseskozi disciplinirani. Nekoliko splošnih pripomb k igri: Črna igra s tehniko, igralci tvorijo resnično celoto, ki je v vedeni zvezci med seboj. Mežica ima mnogo izgledov na lepo igro. Pri njenem moštvo manjka kombinacija, strelji so ostri. Guštan ima v glavnem iste napake kot Mežica; še kombinacija, pa bi bila igra obič društva prav lepa.

Tekem se je udeležilo tudi dokaj občinstva. To je znamenje, da vzbuja igra zanimanje. Mogoče bomo z njo oteli nogometu udano mladež in jo priveli v naše vrste.

Sodil je br. Grgič iz Maribora, kot zastopnik okrožja pa je bil br. Veljak.

Posamezna tekma je trajala 2×15 minut.

Rezultati so sledči.

Št.	Društva	I. polčas	II. polčas	Skupaj
1.	Črna : Mežica	24:13	22:8	46:21
2.	Črna : Guštan	25:9	16:12	41:21

Iz rezultatov je torej razvidno, da je zmagovalec društvo Črna, ki je s tem dobito naslov: **prvak okrožja**. Društvo Črna bo sedaj igralo s pravkom mariborskog okrožja. — Tekme za prvenstvo župe bo razglasilo župno načelnštvo. Bratsko društvo v Črni naj vztrajno vežba dalje, da bo častno zastopalo naše okrožje na tekmaci za prvenstvo župe.

M. V.

II. JAVNI NASTOP SOKOLSKEGA DRUŠTVA V VERŽEJU.

Sokol v Veržeju je priredil v nedeljo 15. septembra t. l. na res prijaznem vrtu br. Hédžeta svoj drugi javni telovadni nastop s sodelovanjem skoro vseh društev Mur. sok. okrožja. Lep primer sok. dočnosti, discipline in skupnosti na deželi, kar v mestih ni videti!

Konaj dve leti staro društvo, ki je moralno tekom svojega kratkega obstoja pretrpeti marsikaj, je pokazalo na svojem nastopu, da ni trohnela, ampak zdrava veja na mogočem deblu JSS. Skromen društveni nastop, ki pa je pokazal dovelj, je vodil prvi kmetski fant, domačin brat Joško Topolnik, dokaj dobro, točno in umerjeno. Tudi ostale točke razen članie so vodili sami domači vodniki — dobro.

Moška deca je odtele vodila se strunnovo vaje za vseskozi zlet, enako dobro je podala ženska deca konjičke. Oba oddelka sta bila pomnožena z Križevsko deco. Nastop članic ni bil zadovoljiv! Zakaj ni vodila domača društvena načelnica?! Naj se navadijo! Uspele so proste vaje bratov iz Križevcev, ki so podali svoje posebne, res točno in skladno enako kot doma in v Gor. Radgoni. Sledila je nato orodna telovadba, pri kateri so nastopili bratje iz Sobote, Ljutomerja in Veržej. Telovadni program so zaključili člani s savezničnimi vajami. H koncu se je zahvalil za poset društveni starosta br. J. Senčar in s par besedami pisek teh vrtic — ar.

Spremamo se za II. jugoslovenski slet v Beogradu g. 1930. — Jačajmo se!

ŽUPA CELJE

Župski prednjaški izpit se vrši v nedeljo 6. oktobra ob 8. uri zjutraj v telovadni Sokolskoga društva v Celju. Pridržati se je k izpitu najkasneje do 3. oktobra. Kdo je pripuščen k izpitu, je razvidno iz poglavja III. poslovnika za prednjaške izpite, ki je objavljen v »Prednjaških« št. 6. iz leta 1929. V tem poslovniku je navedena vsa snov, ki jo mora kandidat(inja) obvladati. Izpit bi se moral vršiti že 14. julija, iz temeljnih razlogov ga je župno načelnštvo preložilo na 6. oktober. Kandidati in kandidatice so imeli tedaj časa, da se na izpit dobro pripravijo.

Župna tekma v vajah, predpisanih

za vseskozi zlet v Beogradu l. 1930. bo v nedeljo 13. oktobra ob 8. uri dopoldne v Celju. Snov je bila deloma objavljena v »Prednjaških« št. 3. — 5. 1929. Načelnštvo je med tem razposlalo društvo okrožnico, kjer so navedene ostale podrobnosti. Opazljamo, da poteka rok za priglasitev 10. oktobra. Tudi o teh tekmacih se je v župi razpravljalo že pred meseci, zato temeljje upravičeno računamo na številno udeležbo.

Nova prednjaška. Župni prednjaški izpit je napravila 11. julija t. l. z odličnim uspehom sestra Marija Križman in nječeva, članica Sokolskoga društva v Celju.

ŽUPA BANJA LUKA

OTKRIVANJE SPOMENIKA KRALJU PETRU OSLOBODIOCU U BOS. KRUPI.

21. o. m. otkriven je na svečani način spomenik blagopokojnemu Kralju Petru Oslobodiocu v Bos. Krupi. Taj dan bio je ne samo za Bos. Krupu več za čitavo Bos. Krajinu jedna velebna in odusevljena manifestacija čitavoga naroda za kralja, domovino in jedinstvo. Prenda je čitavo pre podne dok se glavni deo svečanosti obavlja padala, neprekidno jaka kiša, ipak je nemoguće stvarno opisati odusevljene brojnoga naroda iz bliže in daljnje okoline, koji je pohrlio na ovu svečanost, da se na taj način oduži uspomeni Petra Mrkonjića. Čitavo je mesto iskišeno morem narodnih in državnih zastava; kuće i ulice isharane zelenjem in barjacima; podignuti slavoluci gruvanje mužara, sve je to uz razlaganje narodne pesme davalo mestu najsvetnejši izgled.

Prisutnost izaslanika Nj. Vel. Kralja — gen. Radovanovića, izaslanika kr. vladine ministre g. Uzunovića, zastupnika ministra vojske puk. Pešića te brojnih odličnika još je povečalo svečanost ove priredbe.

Nakon što je odsluženo bogoslužje u pravoslavnoj crkvi, kojem je uz gornje odličnike prisustvovalo inoštvo naroda, svrstala se povorka i krenula pred sam spomenik. Malo zatem dolaze general Radovanović, g. Uzunović, g. Pešić i ostali. Pred spomenikom drži se opjelo za blagopokojnog kralja. Odred vojske pali svečane salve vojna glazba intonira državnu himnu, mužari gruvaju, narod kliče kralju, domovini, jedinstvu... Odaševljenu ni kraja...

Potpredsednik odbora: starešina Sokolskoga društva v Bos. Krupi brat Jovan Starović pozdravlja izaslanike, delegate i sve prisutne, te iznosa historijat borb i kretanja Petra Mrkonjića po Bos. Krajinii. Govori o akciji, koja je povedena medu narodom za podizanje ovoga spomenika i o borbama malene Srbije, koja je postala Piemont svih južnih Slovenija, za ujedinjenje celokupnog našeg naroda.

Izaslanik Nj. Vel. Kralja otkriva spomenik »jednom od največih vladara u historiji...« in predaje ga g. načelniku na čuvanje. Načelnik g. Zeljković prima spomenik i obečaje ga čuvati kao največu svetinju. Govori izoga minister g. Uzunović in još neki govorici. Tada se polaže pred spomenik venci, koih je bio lepi broj. Jedan starac polaže venac spleteti od trnja in cveca sa Cerkovce, ge je kralj Peter 1875. g. bio utaboren. Izmedu ostalih polaže venac predstavnici sokolske župe — Petra Mrkonjića (Banja Luka).

Posebno ogroženog čina otkrivanja spomenika prireden je banket za

uzvanike, gde je mnogo lepih zdravica izrečeno. Istog dana posle podne imao se odrižati javan nastup Sokola na letno vežbalisti, ali je isti ododen zbog mokrog terena na drugi dan.

Kako so vremenske nepogode sprečile normalno izvodjenje programa, to je veliki broj učenjaka još istog dana kremlju kučama, a medu njima i ostala Sokolska društva. Program nastupa izveden je u nedelju 22. o. m. jedino po Sokolskem društvu Bos. Krupa i Banja Luka.

U 1 sat po podne svrstala se povorka Sokola pred spomenikom predvodena vojnom glazbom. Pred povorkom jašio je brat Petrović sa državnom zastavom, dok je zastava banjalučke Šokole nošena v povorki. Sledi članovi u odori, članovi vežbači, naraštajke, članice, deca in naraštaj, te gradanstvo. Nakon što je povorka obišla ulicama mesta uputili su se vsi učenjaci na letno vežbaliste. Tu se sakupilo lepi broj gledalaca uz predstavnike vlasti i opštine te starešinstvo župe.

Vežbe je pratila vojna muzika, što je još više pridonošlo lepoti izvedenog programa.

1. nastupaju muška deca za njima ženska deca sa prostimi vežbama za sveškolski slet v Beogradu.

3. Proste vežbe za slet v Beogradu članovi za njima članice.

5. Vežbe na ručama naraštaj Sokola Banja Luka i na preči članovi Sokola Bos. Krupa.

6. »Vrbnič nad morem« naraštaj iz Banja Luke.

7. Vežbe čunjevima članice Banja Luka.

8. »Mornari« sa veslima naraštajke Banja Luka.

9. Vežbe na preči članovi Banja Luka i na ručama članovi Bos. Krupa.

10. Skok s motkom članovi Banja Luka.

11. Skupinska vežba devetorice — članovi Banja Luka.

Sve su vežbe izvedene na opče zadovoljstvo, a pogotovo su aplauz obrali »Mornari« u slikojitoj mornarskoj odevi sa veslimi in »Vrbnič nad morem« koju su vežbu sa pesmom pratile članice i naraštaj Sokola iz Banja Luke.

Koliko na samoj svečanosti kod otkrija spomenika, čemu je mesno Sokolsko društvo vrlo mnogo pridonošlo, toliko i kod javnog nastupa Sokoli su se odružili usponom Petra Mrkonjića čije ime nosi njihova župa i dali sav svoj trud, kako bi ova retka ali veličanstvena svečanost čim lepe in uspešnije ispla.

Jott.

ŽUPA SUŠAK-RIJEKA

SVEČANA AKADEMIA U ALEKSANDROVU.

Sokolsko društvo Aleksandrovo prireduje u nedeljo 6. oktobra u svom novom sagrađenom sokolskom domu I. svečanu akademiju sa sledčim rasporedom:

U 4 sata Sastanak pred starom sokolonom.

U 4½ sata Povorka sa glazbom kroz mesto u »Sokolski Dom«.

U 5 sati Blagoslov Doma.

U 7½ sati

SVEČANA AKADEMIA.

I. Pozdrav stareš

»SOKOLSKI GLASNIK«

Trening

Pod tom riječju razumijevamo u sportu posebno vježbanje, koje se izvodi tijekom dužeg vremena u pojačanoj formi.

Kod toga, osim na redovno vježbanje, mora vježbač da pazi i na udržavanje ravnoteže pojedine izmjene tvari, koja nastaje uslijed teškog rada, koji umara tijelo i duh. Za nadopunu velikog gubitka snage, koji je s time u vezi, najprikladnije je sredstvo okrepljivo proizvod.

OVOMALTINE

koji sadržaje važne hranive sastojine u koncentriranoj formi, a ne opterećuje želudac i crijeva sa nepotrebnim bavlastom.

2-3 žilice Ovomaltine ujutro i popodne u jednoj šalici mlijeka, umjesto kave ili čaja, dovoljno je vrelo snage za svakog vježbača.

Dobiva se svagdje uz cijenu od Din 18-50 po kutiji.

Tražite besplatni uzorak, pozivajući se na ovaj list kod

**Dr. A. WANDER d. d.,
ZAGREB**

naj bo to prehodno darilo simbol dela in napredka ter plemenite in bratske sokolske tekmke med društvi in posamezniki in to u vseh panogah sokolskega telesno-vzgojnega dela. Izvršila

ŽUPA MOSTAR**1. Sokolsko društvo u Avtovu.**

Ovo društvo održalo je svoju godišnju javnu vježbu 28. augusta. Do sada je ovo društvo imalo vrlo mnogo neuspjeha u svome radu, te je u zadnje doba savladalo vrlo mnogo potekoća i javna ovo godišnja vježba označila je početak napretka u svome radu.

Prvi put ove godine ovo društvo priredilo je javnu vježbu, koja je sa svojom impozantnošću premašila sve dosadašnje prirede i svečanosti u ovom mestu. Ova javna vježba može biti na čast onim sokolskim radnicima, koji su nakon duge neuspješne borbe doživeli dan velikog sokolskog uspeha. Ovu svečanost naročito je uveličao dolazak sokolskih četa iz Samobora, Miholjača, Nadinića i Kule Fažlagića, kao i Sokolskog društva iz Gacka, koje je došlo sa svim svojim kategorijama. Članova sokolskih četa bilo je 50. Naročito je pohvalno i treba istaknuti usku saradnju Sokola i vojske, jer je na javnom času istupio odred vojnika (24), koji su dosta lepo i skladno izveli vježbe s puškom.

Pre podne održane utakmice među članovima, pokazala su lepe rezultate. Posle podne formirana je povorka uz pevanje nacionalnih pesama, koja je obišla gradom. Sve vježbe izvezbane su uz pomoć sokolskog društva iz Gacka i sokolskih četa. Pri početku javne vježbe održao je major Vešović lep govor, u kojem je naročito istaknuto važnost Sokolstva. Ova prva priredba trgla je iz mrtvila gradarstvo Avtovu, te se je nadati, da će društvo u svom radu ustrajati i pokazati stalne uspehe.

2. Sokolsko društvo u Blatu.

Društvo u Blatu priredilo je svoju javnu vježbu na 25. augusta, koja je vanredno uspela. Ovogodišnji javni nastup bio je glavna godišnja smotra svih narodnih snaga ovoga kraja, koji leži na krajnjoj tačci našeg plavog Jadranu. Uz dosadanje uspeh ovoga društva ova javna vježba bila je novi dokaz sokolskog oduševljenja i ustrajnog rada u ovoj društvu, koje stalno nastoji da pojačava

se je pobratimija med novim in jesiških praporom, nakar je načelnik brat Žebre ob zvokih sokolske koračnice, na čelu čete krepkih telovadec u viharno pozdravljen od številnega občinstva odnesel prapor s telovadišča.

M. Sušnik.

ZBOR DRUŠTVENIH NAČELNIKOV.

Zbor društvenih načelnikov je imel u soboto 14. septembra pod predsedstvom žup. načelnika brata Fr. Ažmana svojo sej vo Narodnem domu u Kranju, katero se je udeležil br. Ante Gnidovec kot zastopnik zimsko-sportnega saveza in podnačelnik JSS brat Jesih. Od 13. društva, ki so včlanjena v Gorenjski sokolski župi, je bilo prisotnih 9, manjkala so: Boh. Bistrica, Dražgoše, Gorenja vas in Zeleznički.

Pri poročilu o društvenih javnih nastopih, o župnem zletu in župni tekmi se je konstatiralo, da je letos število telovadčevih nekoliko narastlo, da so izpadli vsi nastopi prav dobro in da se je na tekmi pokazal velik napredek. Pri prosti tekmi so vsi rezultati, dosegeni na vsesokoljščem zletu 1. 1922., močno prekoraci in izboljšani. Neopravljivo je, da se tekem udeležuje vedno ena in ista društva, da se več kot polovica društev niti ne pripravlja na tekme. Razen tega je treba tudi naraščaju v bodoče posvetiti še več pažnje in doseči to, da bodo vsa društva imela naraščajske oddelke.

Pri drugi točki, »Ureditev smuških zadev za zimsko sezono 1. 1929./30.« se je razvila dolga in zamisiva debata, kjer se je pojasnil položaj in odnos med sportnim in sokolskim savezom. To vprašanje bo končno rešilo sav. načelništvo, ki bo poklicalo načelnika sok. smuš. odseka gor. župe br. Ravhkarja na potreben sestanek. Sklenilo se je, da naj se ta zadeva reši če mogoce približno tako, kakor so jo rešili bratje Čehi.

Končno se je sklenilo, da priredi župu v Kranju 10dnevni župni prednjaški tečaj in to od 20. do 29. oktobra. Društva pa so dolžna poslati v tečaj najmanj po eno članico in po enega člana.

Pri slučajnostih so se pojasnila še druga manjša vprašanja. J. J. J.

svoje uspehe i uticaj u narodnim redvima.

3. Sokolsko društvo u Čapljini.

7. jula ovo je društvo održalo svoju godišnju javnu vježbu, koja je više sličila okružnoum sletu, nego društvenoj javnoj vježbi. Na ovom sokolskom slavlju bila su zastupana sokolska društva iz Mostara, Stoca, Vrgorca, Ljubuškoga i Metkovića, koje je došlo sa svojom muzikom. Na ovom javnom času istupile su i društvene sokolske čete iz Gabele, Prebilovaca, Klepacu i Tasovčića, koje su bile predmet velike pažnje prisutnih gledalaca. Rano ujutro bila je utakmica sokolske čete iz Prebilovaca, dok ostale čete nisu učestvovali na ovoj utakmici. Isto tako održana je utakmica u šestoboju izmedu članova društva, koja je pokazala vanredne rezultate, a naročito u bacanju kugle. U utakmici sokolska četa iz Prebilovaca dobila je 225 i četvrtinu tačke. Posle podne formirana je povorka uz pratnju sokolske muzike iz Metkovića, koja je pevajući narodne pesme obišla gradom. Grad je bio iskišen, a gradarstvo je oduševljeno pozdravljalo svoje Sokole. Na vežbalištu održao je brat dr. Canki, tajnik društva, vanredan govor, o značaju sokolskog rada u ovih 10 godina. Svečanost je prisustvovao, uz mnogobrojne goste, i velik župan mostarske oblasti brat Milisav Ivanović. Sve kategorije istupile su vežbama za slet u Beogradu. Sokolske čete istupile su sa svojim naročitim vežbama za beogradski slet. Naraštaj sokolskih četa pozdravljen je najduševljenije od strane razdraganih posetnika. Na večer održana je akademija društva. Uspeh javne vježbe, kao i akademije, bio je vrlo dobar, te se je opažalo, da ovo društvo ima vrednih sokolskih radnika.

4. Sokolsko društvo u Dubrovniku.

30. juna održalo je ovo društvo u zajednici sa pomorskom akademijom i vojskom svoju društvenu javnu vježbu, na kojoj je društvo pokazalo svoj godišnji rad. Uspeh na ovom javnom času,

kao i celokupan rad dubrovačkog Sokolskog društva, može da služi mnogim društvinama za primer.

5. Sokolsko društvo u Gacku.

28. juna ovo društvo održalo je prvu svoju javnu vježbu, koja je bila najznačajnija i največja manifestacija nacionalnog rada. Nastup svih kategorija i sokolskih četa predstavlja je največi dogadjaj koji se retko vidi i u društvinama, koja su brojno mnogo jača. Sokolske čete proizvlele su najbolji utisak, i dale javnom času potpunu snagu i krunu uspeha.

Milina je bilo pogledati sokolske čete ovoga kraja, kako u njima ponositi i stasiti, suncem opaljena čela, momci, stupaju pevajući narodne pesme. Osobito naraštaj seoske sokolske čete iz Nadinića bio je jedan od najuspelijih tačaka, jer precizno izvodjenje slobodnih vežbi gledaoci su naročito razdragošcu pozdravljajući.

Pre javnog časa održana je utakmica med sokolskim četama Samobor, Nadinić i Fojnica. Utakmica se je održala u junačkim narodnim igrama (laka atletika), koja je pokazala sledeće rezultate:

1. Sokolska četa Nadinić postigla je 181 tačku, 2. Sokolska četa Samobor postigla je 153 tačke, 3. Sokolska četa Fojnica postigla je 132 tačke.

Ovdje treba naročito istaći, da nisu ocenjene čete u slobodnim vežbama, jer radi kratkoće vremena nisu se mogle izvesti, prema tome broj postignutih tačaka bio bi veći za 40-60 tačaka u svakoj četi. Kao pojedinci u pojedinim granama postigli su I. mesto:

a) u bacanju kugle brat Novak Mastilović iz Nadinića;

b) u trčanju na 100 m braća Novak Mastilović, Kovačević Obren Simov iz Nadinića, Rade Buha iz Fojnice i Milas S. Slijepčević iz Samobora.

c) skoku u vis brat Koprivica Bogdan iz Nadinića;

d) skoku u dalj brat Kovačević Obren Simov iz Nadinića.

Kao pojedinci u svim granama postigli su ove rezultate:

I. mesto postigla su braća: Rade Buha iz Fojnice i Novak Mastilović iz Nadinića, dobivši po 43 tačke.

II. mesto postigao je brat Slijepčević Miloš iz Samobora, dobivši 35 tačaka.

III. mesto postigao je brat Kovačević Obren Simov iz Nadinića, dobivši 32 tačke.

6. Sokolsko društvo u Imotskom.

Posle dosta učmalog rada od dve godine dana, ovo društvo počelo je da se opravlja i ovogodišnja javna vježba, koju je društvo priredilo 1. septembra bila je najbolji dokaz, da su svi uspesi i neuspesi u predstavnicima društva.

Uoči javne vježbe održala je društvena muzika uspeli koncerat, koji je od strane meštana bio odljeno posećen. Pred javnu vježbu formirana je povorka celokupnog članstva, koja je praćena pučanjem prangija, na čelu sa društvenom muzikom obišla gradom, pevajući narodne pesme. Malo je mesta u našoj župi u kojima gradanstvo ima ovoliko ljubavi i razumevanja za Sokolstvo, kao u ovome mestu.

Pre početka javne vježbe održao je brat starešina Dojmi govor, o značaju 10 godišnjice ujedinjenja jugoslovenskog Sokolstva, koji je na prisutne učinio vanredan utisak. Posle govora počele su tačke programa, koje su lepo izvedene. Na vežbalištu treba istaknuti članice, koje su pokazale odlične rezultate, kako u prostim, tako i u vežbama na spravama. Javna vježba, kao i povorka, bile su jedna opšta nacionalna svečanost, i uspela smotra svih jugoslovenskih snaga u ovom mestu. Uveče je održana uspela akademija. Pre početka akademije društvo je priredilo vatromet. Na akademiji govorio je pravoslavni sveštenik brat Trišić, prirodni govor, u kojem je naročito istaknuto važnost duhovne i telesne kulture u našem narodu. Posle toga redale su se tehničke tačke, koje su bile izvedene na opšte zadovoljstvo. Burnim pljeskom pozdravljeni su iz Prološca seoski naraštaji, koji su moralni svoju vježbu dvaput ponoviti.

7. Sokolsko društvo u Konjicu.

Na Vidovdan ovo je Sokolsko društvo priredilo svoju uspelu javnu vježbu u zajednici sa sokolskim četama iz Čelebića i Bijele.

Uspeh ove javne vježbe bio je zadovoljavajući, ali i ovde moramo istaknuti, da su sokolske čete najradosnije primljene, od svih tačaka, medu prisutnom publikom. Uz lepu posetu gradanstva, bio je prisutan i veliki župan br. Ivačević.

8. Sokolsko društvo u Korčuli.

15. augusta priredilo je ovo društvo u zajednici sa sokolskim četom iz Žrnova svoju godišnju javnu vježbu, koja je u svakom pogledu uspela. Sokolska četa iz Žrnova toliko je u svome radu uznačena, da će se u najkraćem roku moći pretvoriti u društvo.

9. Sokolsko društvo u Ljubuškom.

Od svoga osnutka pa do danas ovo društvo nije bilo u stanju da priredi ni jedan sokolski javni nastup. Uzrok ovome bile su političke prilike, koje su naročito u njihovom mestu vladale, gde je bio teško biti jugoslovenski Sokol. Kraljevim proglašenom od 1. januara priredilo je ovo društvo promenile i društvo je počelo mnogo živje raditi.

Taj rad pokazao se je prilikom javne vježbe. Vježba je izvedena iznad svakog očekivanja. Javnoj vežbi prisustvovala su i društva iz Mostara, Capljine, Vrgorca, Stoca i Metkovića, sa svojom muzikom. Pre početka javne vježbe povorka je, uz zvukove sokolskih marševa i odusjevljenim pevanjem narodnih pesama, obišla gradom.

Posle toga održana je vježba, sa vežbama, koje su odredene za beogradski slet. Na večer istoga dana održana je akademija.

10. Sokolsko društvo u Mostaru.

Na Vidovdan održalo je svoju godišnju javnu vježbu u zajednici sa branškom vojskom i sokolskim četom iz Pješaka. Sokolske čete iz Žitomišlića i Bijelog Polja nisu sudjelovale. Posle podne krenula je povorka, na čelu sa vojnom muzikom, ispred Škole, na letno vežbalište, gde je održana vježba pred mnogobrojnom publikom. Program je izveden dobro. Akademija, koja je održana uveće istoga dana, bila je daleko usprijela i svečanija. Naročito treba istaknuti izvedbu ženskog i muškog naraštaja.

11. Sokolsko društvo u Nevesinju.

Istoga dana održalo je Sokolsko društvo u Nevesinju svoju javnu vježbu, na kojoj se je pokazalo mnogo jači uspeh u svakom pogledu od prošlogodišnjeg. Jedino sokolske čete radi kratkoće vremena nešto su izostale sa uspehom od prošlogodišnje preobraženke javne vježbe. Sve su kategorije istupile i izvezbele sve svoje vježbe sa najvećom preciznošću i sigurnošću, a za to se mora dati priznanje načelniku društva.

Sokolske čete nastupile su sve osim čete iz Uloga. Ove godine se je osetila jača poseta od strane gradanstva, a uspehima se zahvaliti najviše velikim uspesima rada u selima sreza nevesinskog, gde je do sada osnovano 11 sokolskih četa, koje rade sa vanrednim oduševljenjem i ustrajnošću.

23. juna održane su utakmice za srebrene venac Nj. Vel. Kralja Aleksandra I. izmedu sokolskih četa sreza nevesinskog. Uspeh ove utakmice bio je sledeći:

I. mesto postigla je sok. četa iz Udrženja dobivši 192-75 tač. II. mesto postigla je sok. četa iz Bijenje dobivši 185-25 tač. III. mesto postigla je sok. četa iz Miljevca dobivši 180-75 tač. IV. mesto postigla je sok. četa iz Krekova dobivši 167 tač. V. mesto postigla je sok. četa iz Kifino selo dobivši 1

VSEM RODOVINAM
PRIPOROČAMO NAŠO

KOLINSKO CIKORIJO

IZVRSTEN PRIDATEK
ZA KAVO

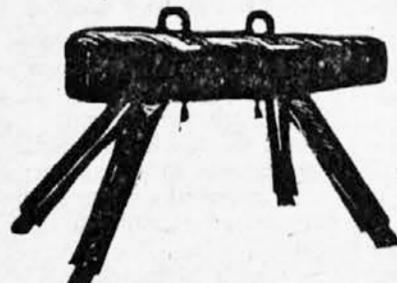
Za izvršitev modernih potrebotov ter vsakovrstnih fotografskih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev itd. se priporoča

Fotografski atelje „VIKTOR“
LJUBLJANA
Knafljeva ulica 4 (nasproti Narodni tiskarni)

TRGOVACKA TISKARA
G. KRALJETA
SUŠAK, STROSSMAYEROVA br. 7
UTEMELJENA GOD. 1890.
IZVADJA SVAKOVRSNE
TISKARSKIE RADNJE
BRZO, ČISTO I JEFTINO
BRZOJAVI: KRALJETA SUŠAK

Preporuča se tворница теловежбеног и шпортног оруђа

J. Оражем, Рибница
ДОЛЕЊСКО * УТЕМЕЉЕНА ГОД. 1881.

Опрема вежбаоница за друштва и школе — летна вежбаоница. Елегантно, солидно оруђе. Ниске цене. — Ценик и прорачун франко.

UČITELJSKA
TIKARNA
V LJUBLJANI
FRANČIŠKANSKAU 6
TELEFON STEV. 2312

LITOGRAFIJA / STEREOTIPIJA
je najmoderneje urejena in izvršuje vsa
tiskarska dela od najpreprostega
do najmodernejšega / Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige/
ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku / Brošure in knjige v malih
in največjih nakladah / Casopise, revije
in mladinske liste / Okusna oprema ilu-
striranih katalogov, plakatov, cencikov in
reklamnih listov / Lastna tiskarska šolskih
zvezkov / Šolski zvezki za osnov., mešč.,
sred. šole / Risanke, dnevnik, beležnice/
Notni papir / Zvezki za okroglo pisavo

Iv. Brunčič & Fr. Rebernik
pleskarja in ličarja
se toplo priporočata vsem
cenji, naročnikom — Delo
solidno! — Cene zmerne!
Ljubljana, Kotnikova ulica

Zajtrkovalnica Al. Šcurk
Ljubljana, Dunajska c. 12
priporoča vedno sveže de-
likate sive izdelke ter pristi-
na domaća in tuga vina.

Priporoča se najstarejša
slovenska plesarska in
ličarska delavnica —
Ivan Bricelj
LJUBLJANA, Dunajska cesta 16
Strokovna izvršitev telovadnega
orodja. Delo solidno, cene zmerne!

Priporoča se za cenj naročila
Franjo Dolžan
CELJE, ZA KRESJO št. 4
Stavbno in galanterijsko kle-
parstvo, vodovodna instalacija

FRAN IGLIČ
KROJAŠKI ATELJE
LJUBLJANA, KRODLOVSKA UL. 28

MODNA KROJAČNICA
MAKS ZABUKOVŠEK
CELJE

KLIŠEJE
KLIŠARNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVAC
vseh vrst po foto-
grafijah ali rizbah
izvršuje za svakov-
sten tisk najsolidnej-

Posojilnica v Mariboru

Ust. J. 1882.

r. z. z o. p.

Tel. št. 108.

Narodni dom

Sprejema hranilne vloge v tekočem računu in na knjižice in jih obrestuje z dnevo razpolago po 5%, proti odpovedi na 3 mesece po 7%.

Daje posojila proti vknjižbi po 8%, na menice po 9%.

Stanje hranilnih vlog nad Din 80,000,000 — rezervnih zakladov nad Din 5,000,000.

MEDIĆ-ZANKL

TVORNICE OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV, D. Z O Z.
CENTRALA V LJUBLJANI + LASTNIK FRANJO MEDIĆ
TVORNICE: LJUBLJANA - MEDVODE
PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA MARIBOR — NOVI SAD

LASTNI DOMAČI PROIZVODI:

Leneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in olnatih barv, Kemično
čiste in kemično očiščane kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in
barvnih tonov, čopičev, steklarskega kleja itd. znamke „MERAKL“
za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomerstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. + TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.

• ODLIKOVANA VELETRGOVINA VINA •

ŠPIRO KUZMANIĆ x SUŠAK

GLAVNI DOBAVLJAČ „JADRANSKE PLOVIDBE D. D.“
BRZOJAVI: KUZMANIĆ — SUŠAK / TELEFON br. 231
Tekući račun: Kr. pošt. šted. Zagreb broj 35,706
Tekući račun kod „Union“ banke, podružnice Sušak

Poslovna i skadista: DELTA, parcela 46

R. I. Vrignanin-Stojanović
Sušak

UGAO STROSSMAYEROVE I DRAŠKOVIĆEVE

Prodaja šivačih strojeva, narodnih, sokolskih,
sportskih, uspomenskih, porculanskih, staklenih
i svih kulinjskih bazarskih predmeta. / Prodaje
također i rabljene šivače strojeve uz niske cijene

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠĆIN

BRANKO PALČIĆ

ZAGREB, ULICA KRALJICE MARIJE št. 6

Glavni dobavatelj Jugoslovenskog Sokolskog Saveza.

Brzojavni naslov: Tricotaza Zagreb.

Izdajem točno po predpisu JSS vse vrste sokolskih
potrebšćin za javni in izletni nastop članov, članice, naraščaja
in dece Prevzemam u izdelavo svakovrsne trikotaže za
lastni in tui račun. Dalje se priporočam bratom za izvršitev
najmodernejših civilnih oblik, ki jih izdelujem po naj-
novejšem kroju v lastni delavnici.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ustanov. I. 1889. (Gradsko štedionica).

TELEFON ŠTEV. 2016

POŠTNI ČEK 10.533

Ljubljana, Prešernova ulica

Stanje vloženega denarja nad 365 milijonov dinarjev.

Sprejema vloge na hranilne knjizice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti
najmodernejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorenim
odgovori v tekočem računu najviše mogće obreste. Jamstvo za vse vloge in
obreste, tudi tekočega računa, je 100%. Kjer je vloge v hranilni knjizici, tudi obreste
poleg lastnega denarja, vloženega v hranilnico do mesta Ljubljana v vsem promoci-
zenjem ter dančno močjo. Vprav radi temeljno prijeti sodišča denar
nedolžnosti, zupniški uradi cerkevi in občine o činskem denaru. Naši rojaki v
Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu
popolnoma varen.

Rentni davek
od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, tako da vlagatelji dobé polne obreste
brez odbitka.

Priporočamo vsem sokolskim društvom

Galerijo naših mož

1. Trubar	8. Gregorčič	15. Gangl
2. Vodnik	9. Aškere	16. Parma
3. Slomšek	10. Tavčar	17. Župančič
4. Prešeren	11. Levec	18. Rensnik
5. Levstik	12. Erjavec	19. Maister
6. Stritar	13. Jenko	20. Finžgar
7. Jurčič	14. Cankar	21. Strossmayer

Velikost: 61.5 x 47.5 cm • Slike à 10 Din

Naročila sprejema
UČITELJSKA KNJIGARNA v Ljubljani

RESTAURACIJA

Gradjanski Podrum

SUŠAK / SOKOLSKI DOM

Izvrsna vina i sarajevsko pivo, najbolja
domaća kuhinja / Večernji koncerti u
prestranoj bašti / Najveća i najpodes-
nija restauracija za izletnike i putnike
kroz Sušak. // Preporuča se vlasnik
MIRO STIPANOV

ŽELJEZARA VAREŠ

Poštanska i željeznička stanica: Vareš — Majdan

Brzojavna adresa: Željezara Vareš

Telefon interurban broj: 2, 3, 4 i 5

Rudarski proizvodi: hematit sa garantovanom sadržinom
željeza od 60% na više. Prženi siderit i limonit.

Proizvodi visokih peći: sivo željezo taljeno sa drvenim
ugljem za ljevaonice. Belo željezo i besemersko željezo
za čelik.

Metalni odjevi: od bronca, mjeđi, bakra, aluminija sirovo
i apretirano. Specialni fosforni brone za velika naprezanja.

Strojni delovi: za svakovrsnu industriju. — Kompletne
transmisije itd.

Odljevi od sivog željeza: vodovodne i plinske cevi sviju-
dimenzija prema normalijama nemačkih inženjera sa kol-
čakom i pelešom, sa svim armaturama. Gradevinski ljev,
kao stupovi, armature za kanalizaciju, kompletne ljevane
rade itd.

Trgovački ljev: specijalni ljev otporan protiv vaře i kise-
linama. Strojni ljev kao remenice, ležaji, spojke, sloganovi
(Radsäte) u sirovom stanju i apretirano u vlastitim ra-
dionicama.